

Pohjola Pankki Oyj:n osavuosisikatsaus 1.1.-30.6.2011

Pohjola-konsernin tammi–kesäkuu 2011

- Konsernin tulos ennen veroja parani 197 miljoonaan euroon (139). Tulos ennen veroja käyvin arvoon oli 166 miljoonaa euroa (108). Oman pääoman tuotto käyvin arvoon oli 10,5 prosenttia (7,1).
- Pankkitoiminnan tulos ennen veroja parani 92 miljoonaan euroon (55). Tulokseen sisältyi saamisten arvonalentumisia 36 miljoonaa euroa (62). Luottokanta kasvoi 5 prosenttia vuodenvaihteesta ja 6 prosenttia edellisen vuoden kesäkuun lopusta.
- Vahinkovakuutuksen maksutuotot kasvoivat 7 prosenttia ja kannattavuus oli hyvä. Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, joka ei sisällä yrityskaupassa syntyneitä aineettomien hyödykkeiden poistoja, oli 91,6 prosenttia (91,6). Sijoitustoiminnan tuotot käyvin arvoon olivat 1,0 prosenttia (2,6).
- Varainhoidon tulos kasvoi 13 prosenttia 13,5 miljoonaan euroon (11,9). Hallinnoitavat asiakasvarat olivat 33,9 miljardia euroa (35).
- Konsernitoimintojen tulos oli 24 miljoonaa euroa (30).
- Näkymät: Konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan vuonna 2011 olevan suurempi kuin vuonna 2010. Vahinkovakuutuksen operatiivisen yhdistetyn kulusuhteen arvioidaan olevan vaihteluvälissä 89–93 % (aiempi 89–94). Näkymät kokonaisuudessaan kohdassa 'Loppuvuoden näkymät'.

Huhti–kesäkuu 2011

- Konsernin tulos ennen veroja parani 103 miljoonaan euroon (80). Tulos käyvin arvoon oli 92 miljoonaa euroa (-11).
- Pankkitoiminnan tulos oli 39 miljoonaa euroa (29). Tulokseen sisältyi saamisten arvonalentumisia 20 miljoonaa euroa (29).
- Vahinkovakuutustoiminnan operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 83,3 prosenttia (88,0) ja sijoitustoiminnan tuotot käyvin arvoon 0,6 prosenttia (-0,6).
- Varainhoidon tulos parani 15 prosenttia 7 miljoonaan euroon (6) ja kulut/tuotot suhde oli 48 prosenttia (52).
- Konsernitoimintojen tulos oli vertailukauden tasolla 7 miljoonaa euroa (8).

Tulos ennen veroja, milj. e	1–6/2011	1–6/2010	Muutos %	4–6/2011	4–6/2010	Muutos %	1–12/2010
Pankkitoiminta	92	55	69	39	29	36	133
Vahinkovakuutus	68	42	61	49	37	35	83
Varainhoito	13	12	13	7	6	15	31
Konsernitoiminnot	24	30	-21	7	8	-14	61
Yhteensä	197	139	42	103	80	28	308
Käyvän arvon rahaston muutos	-32	-31		-11	-92		-17
Tulos ennen veroja käyvin arvoon	166	108	54	92	-11		291
Tulos/osake, e	0,46	0,32		0,23	0,19		0,72
Tulos/osake käyvin arvoon, e	0,39	0,25		0,21	-0,03		0,68
Oma pääoma/osake, e	7,43	7,01					7,44
Henkilöstö keskimäärin	3 083	2 999		3 141	3 007		3 005

Taloudelliset tavoitteet	1–6/2011	1–6/2010	4–6/2011	4–6/2010	2010	Tavoite
Oman pääoman tuotto käyvin arvoon, %	10,5	7,1	11,4	-1,6	9,3	13,0
Tier 1 -vakavaraisuus, %	12,2	12,0			12,5	>9,5
Pankkitoiminnan operatiivinen kulut/tuotot -suhde, %	36	35	38	36	35	<40
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	91,6	91,6	83,3	88,0	89,7	92,0
Operatiivinen liikekulusuhde, %	21,5	22,0	21,1	22,2	21,3	<20
Vastuunkantokyky (solvenssisuhde), %	86	91			86	70
Varainhoidon operatiivinen kulut/tuotot -suhde, %	49	53	48	52	53	<50
Vähintään kahdelta luottoluokittajalta AA -tasoinen luokitus	3	3			3	≥ 2
Osinkosuhde väh.50 % edellyttäen että Tier 1 > 9,5 %					55	>50

Toimitusjohtaja Mikael Silvennoinen:

Pohjolan ensimmäisen vuosipuoliskon tulos ennen veroja oli ennätyksellinen, lähes 200 miljoonaa euroa. Myös toisen vuosineljänneksen tulos oli hyvä ja parani edellisvuodesta.

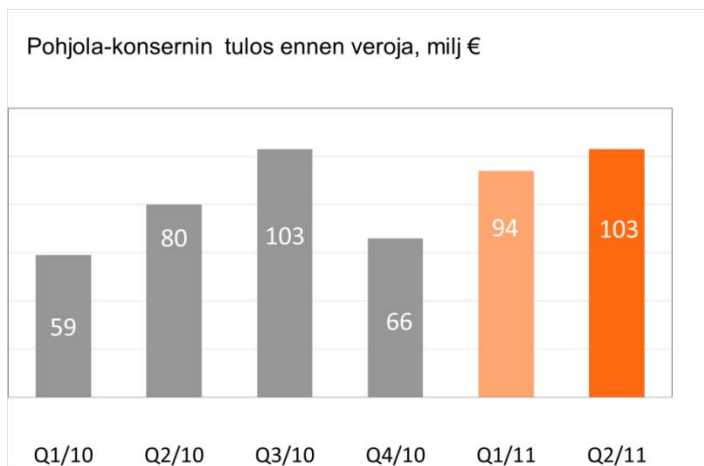
Alkuvuoden aikana kaikki liiketoiminnot paransivat tulostaan vertailukaudesta. Konsernin tuotot kasvoivat 9 prosenttia ja kulut 3 prosenttia. Lisäksi arvonalentumiset pienenivät merkittävästi. Euroopan velkakriisi loi epävarmuutta talouskasvuun, heikensi osakemarkkinoita, nosti korkoja ja levensi luottoriskispredejä. Näiden seurauksena tulos käyvin arvoon jäi 166 miljoonaan euroon (108).

Pankkitoiminnan luottokanta kasvoi vuodenvaihteesta 5 prosenttia. Kasvua vuodessa on ollut 6 prosenttia. Yrityspankkitoiminnan korkokatteiden kasvu on tasaantunut luotonannon marginaalien pienenemisen ja rahoituskustannusten nousun johdosta. Markets liiketoiminta-alueen tulos oli hyvä niin asiakaskaupankäynnissä kuin tradingtoiminnassakin.

Vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui ja vahinkokehitys normalisoitui ensimmäisen kvartaalin jälkeen. Toisen vuosineljänneksen vakuutustekninen kannattavuus oli erinomainen ja oli koko alkuvuoden osalta samalla hyvällä tasolla kuin vuotta aiemmin.

Varainhoidon tulos oli vertailukautta parempi vaikka hallinnoitavat varat vähenivät vuodenvaihteesta. Kulut/tuotot -suhde oli tavoitettamme parempi.

Heinäkuussa julkistettujen stressitestien tulokset osoittavat, että OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuus on vahva ja kestää myös toimintaympäristön mahdollisen heikkenemisen. Pohjolan tulokset sisältyvät ryhmän tulokseen. Vahva vakavaraisuus antaa strategiamme mukaiselle kasvulle hyvät edellytykset. Olemme vahvistaneet asiakaspalveluresurssejamme alkuvuoden aikana pystyäksemme entistä paremmin vastaamaan kasvavan asiakasmäärämme tarpeisiin.

Pohjola-konsernin osavuositiedote 1.1.–30.6.2011

Sisällysluettelo

Toimintaympäristö	5
Konsernin tulos.....	6
Konsernin riskiasema	8
Konsernin vakavaraisuus	8
Luottokelpoisuusluokitukset.....	9
Liiketoimintasegmenttien tulos ja riskiasema.....	10
Pankkitoiminta.....	10
Vahinkovakuutus.....	12
Varainhoito	15
Konsernitoiminnot	16
Osakkeet ja osakkeenomistajat	17
Hallinnointi	18
Konsernin rakennejärjestelyt	18
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat.....	18
Loppuvuoden näkymät	18
Konsernin tuloslaskelma.....	19
Konsernin laaja tuloslaskelma	19
Konsernin tase	20
Konsernin oman pääoman muutoslaskelma	21
Konsernin rahavirtalaskelma	22
Segmenttikohtaiset tiedot	23
Liitetiedot	26
Laatimisperiaatteet	26
Konsernin tunnuslukujen laskentakaavat	26

Toimintaympäristö

Maailmantalouden kasvu hidastui hieman vuoden 2011 toisella neljänneksellä, mutta säilyi keskimäärin hyvänä. Kasvua hidasti kallis öljy, Japanin luonnonkatastrofin seuraukset sekä kehittyvien markkinoiden nopean kasvun lievä vaimeneminen. Yhdysvaltojen ja Euroalueen velkaongelmien kärjistyminen on lisännyt myös Suomen talousnäkyymiin liittyvää epävarmuutta selvästi.

Yhdysvalloissa kasvu jäi vuoden alkupuoliskolla vaisuksi, mutta talouden odotetaan elpävän loppuvuonna. Euroalueella kasvu jatkui kohtuullisena. Kehittyvien maiden ripeää kasvu varjostaa inflaation kiihtyminen, mikä on johtanut useissa maissa talouspolitiikan kiristämiseen.

Suomessa talous kasvoi kuluvan vuoden alkupuoliskolla ripeästi, mutta nopein kasvupyrähdys on jäämässä taakse. Kasvu jatkuu silti laaja-alaisena. Investoinneissa kasvu on laajentunut vähitellen asuntoinvestoinneista myös muihin investointeihin. Vähittäiskaupan myynti kasvoi pirteästi keväällä ja kulutuksen kasvunäkymät ovat vakaat, vaikka kohonnut inflaatio syö ostovoimaa.

Lyhyet markkinakorot kohosivat alkuvuonna Euroopan keskuspankin alettua nostaa ohjaukorkoa. Korkojen odotetaan nousevan edelleen hieman loppuvuonna.

Euroalueen valtion lainamarkkinoilla epävarmuus on jatkunut. Keskuspankki on jatkanut poikkeustoimien markkinoiden likviditeetin turvaamista. Kriisimaiden pankit ovat pitkälti riippuvaisia EKP:n rahoituksesta.

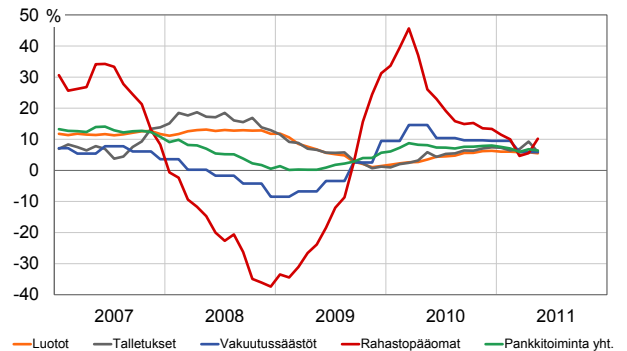
Maailmantalouden kasvun hidastuminen ja Kreikan kärjistyneet ongelmat heijastuivat raha- ja pääomamarkkinoiden kehitykseen katsauskauden loppupuolella. Toisella neljänneksellä keskeiset osakekurssit laskivat maailmalla lähes 10 prosenttia ja Suomessa hieman enemmän eli noin 13 prosenttia.

Toimialan luottokannan kasvu jatkui tasaisena vuoden alkupuoliskolla noin 6 prosentin vuosivauhtia. Lyhyiden markkinakorkojen noususta huolimatta kotitalouksille myönnettyjen luottojen kasvu jatkui vakaana, ja kaupankäynti asuntomarkkinoilla kävi vilkkaana. Investointien elpymisen ei ole vielä näkynyt yritysluottokannan kasvussa, joka on pysynyt kotitalousluottoja hieman hitaampana.

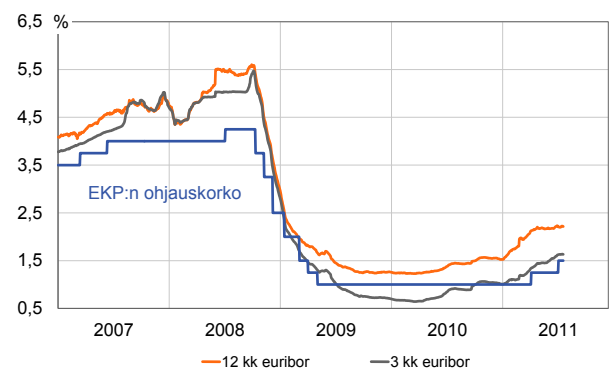
Rahasto- ja vakuutusäästöjen kasvu toimialalla tasaantui sijoitusmarkkinoiden heikon kehityksen seurauksena. Rahastojen nettomerkinnot kääntyivät negatiivisiksi vuoden toisella neljänneksellä. Talletuskannan kasvu sen sijaan jatkui verrattain tasaisena. Käyttely- ja maksuliiketilien kasvu tasaantui määräaikaistalletusten kasvun kiihdyttyä rahamarkkinakorkojen nousun myötä.

Vahinkovakuutuksen maksutulo toimialalla kasvoi alkuvuonna 5 prosentin vuosivauhtia. Kasvun odotetaan säilyvän keskimääräistä nopeampana myös loppuvuonna myönteisen talouskehityksen tukemana. Korvausmenon kasvu tasaantui toisella vuosineljänneksellä, mutta oli vuoden alkupuoliskolla edelleen maksutuloa selvästi nopeampaa vaikean talven seurauksena.

Pankkiliiketoiminnan 12 kk muutos
 Toimiala yhteensä

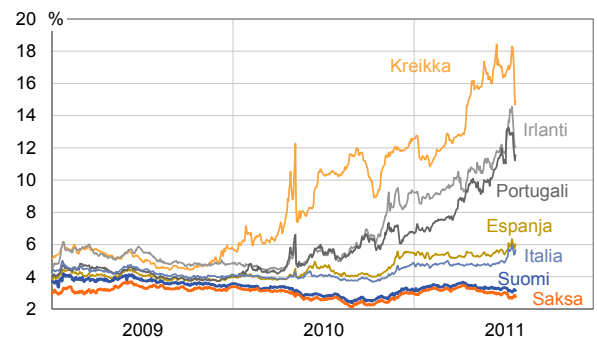

Euriborit ja ohjaukorko

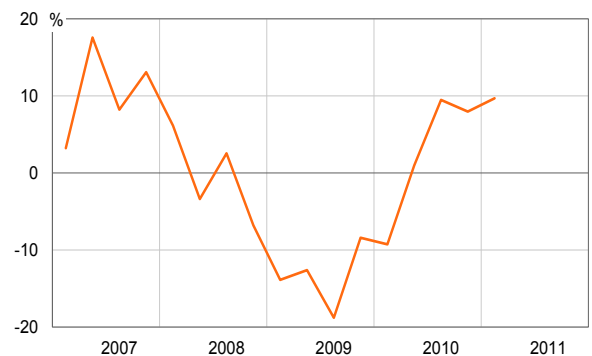
Lähde: Suomen Pankki

Pitkät korot
 Valtion obligaatiot (10v)

Lähde: Reuters EcoWin

Investoinnit
 määrän muutos edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus

Konsernin tulos

Konsernin tulosanalyysi	2011	2010	Muutos	2011	2010	Muutos	Rullaava	2010
Milj. e	1-6	1-6	%	4-6	4-6	%	12 kk	1-12
Korkokate								
Yrityspankki ja Baltia	87	84	3	44	44	0	175	172
Markets	31	10	201	18	4	327	47	27
Muut toiminnot	23	32	-31	9	19	-50	49	59
Yhteensä	140	127	10	72	67	7	271	258
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	80	81	-1	40	41	-3	163	164
Kaupankäynnin nettotuotot	19	15	22	5	8	-44	39	35
Sijoitustoiminnan nettotuotot	14	15	-10	2	-3		30	31
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot								
Vakuutustoiminnasta	183	173	5	115	99	15	336	327
Sijoitustoiminnasta	60	43	40	23	26	-13	109	92
Muista eristä	-23	-23	2	-12	-11	2	-31	-30
Yhteensä	219	193	13	126	114	10	414	388
Liiketoiminnan muut tuotot	21	21	-3	10	10	-6	49	50
Tuotot yhteensä	493	453	9	254	239	7	966	926
Henkilöstökulut	110	99	11	55	52	6	210	199
IT-kulut	39	38	2	20	19	7	77	76
Poistot	28	34	-17	14	16	-16	67	72
Muut kulut	84	82	3	43	43	1	170	168
Kulut yhteensä	261	253	3	132	130	2	523	514
Tulos ennen saamisten arvon alentumisia	232	200	16	122	109	12	443	412
Saamisten arvon alentumiset	35	62	-43	20	29	-30	78	104
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	0		1	0		1	0
Tulos ennen veroja	197	139	42	103	80	28	366	308
Käyvän arvon rahaston muutos	-32	-31		-11	-92		-17	-17
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	166	108	54	92	-11		349	291

Tulos tammi-kesäkuu

Konsernin tulos ennen veroja parani 42 % 197 miljoonaan euroon (139). Konsernin tuotot kasvoivat 9 % ja kulut 3 %. Saamisten arvon alentumiset pienenevät 26 miljoonalla eurolla ja ne olivat 35 miljoonaa euroa. Katsauskauden arvonlennukset kohdistuivat pääosin yhden yksittäisen asiakkaan vastuisiin.

Muutos käyvän arvon rahastossa oli katsauskaudella negatiivinen, mutta tulos ennen veroja käyvin arvoin 166 miljoonaa euroa oli kuitenkin selvästi suurempi kuin vertailukaudella (108).

Korkokate kasvoi 10 %. Yrityspankkitoiminnan korkokate kasvoi edelleen luottokannan kasvun ansiosta. Yritysluottojen marginaalit kääntyivät kuitenkin laskuun ja varainhankinnan kustannukset nousivat. Marketsin korkokate kasvoi onnistuneen riskipositioiden hallinnan ja kasvaneen asiakaskaupankäynnin ansiosta. Varainhankintakustannusten nousu pienensi muiden toimintojen korkokatetta.

Palkkiotuotot ja -kulut olivat lähes vertailukauden tasolla. Arvopaperivälityksen palkkiotuotot olivat selvässä kasvussa, myös luotonannon palkkiot kasvoivat. Arvopapereiden liikkeeseenlaskun palkkiotuotot pienenevät.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat hieman vertailukautta pienemmät. Likviditeettireservisalkusta realisoituja myyntivoittoja sisältyi katsauskauden tulokseen 7 miljoonaa euroa (16). Osinkotuottoja kertyi vertailukautta enemmän.

Vakuutusmaksutuottojen vahva kasvu jatkui ja kannattavuus kehittyi suotuisasti korvauskulujen kasvun tasaantuessa katsauskauden jälkipuoliskolla. Vahinkovakuutuksen sijoitustuottoihin kirjattiin katsauskaudella arvon alentumisia 2 miljoonaa euroa (25).

Henkilöstökulut kasvoivat 11 % vertailukaudesta. Henkilömäärä kauden lopussa oli 195 henkilöä suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Yrityskauppoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistojen määrä on vertailukautta alhaisempi.

Tulos huhti–kesäkuu

Konsernin tulos ennen veroja parani 28 % 103 miljoonaan euroon (80). Tuotot kasvoivat 7 % ja kulut 2 %. Saamisten arvonalentumiset pienenevät kolmanneksen 20 miljoonaan euroon (29).

Tulos ennen veroja käyvin arvoin, 92 miljoonaa euroa (-11), oli vertailukautta merkittävästi parempi.

Korkokate kasvoi 7 %. Yrityspankkitoiminnan korkokate oli vertailukauden tasolla. Marketsin korkokate kasvoi vahvasti.

Muiden toimintojen korkokatetta heikensi rahoituskustannusten kasvu.

Palkkiotuotot ja -kulut olivat vertailukauden tasolla.

Vahinkovakuutustoiminnan nettotuottojen hyvä kehitys jatkui. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 6 % ja korvauskulut sekä sijoitustuotot olivat vertailuvuoden tasolla.

Henkilöstökulujen kasvu tasaantui toisella vuosineljänneksellä 6 %:iin.

Tulosanalyysi vuosineljänneksittäin

Milj. e	2010				2011	
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	40	44	43	45	43	44
Markets	6	4	3	14	12	18
Muut toiminnot	14	19	16	10	13	9
Yhteensä	60	67	62	69	68	72
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	40	41	37	46	41	40
Kaupankäynnin nettotuotot	7	8	18	2	14	5
Sijoitustoiminnan nettotuotot	18	-3	6	10	11	2
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta	74	99	106	47	68	115
Sijoitustoiminnasta	17	26	26	24	37	23
Muista eristä	-11	-11	-11	4	-12	-12
Yhteensä	79	114	120	75	94	126
Liiketoiminnan muut tuotot	11	10	11	18	11	10
Tuotot yhteensä	215	239	255	218	239	254
Henkilöstökulut	47	52	44	55	55	55
IT-kulut	19	19	18	20	19	20
Poistot	18	16	23	16	15	14
Muut kulut	39	43	40	46	41	43
Kulut yhteensä	123	130	125	137	129	132
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	92	109	130	81	110	122
Saamisten arvonalentumiset	33	29	27	16	15	20
Osuus osakkuusyriyten tuloksesta	0	0	0	0	0	1
Tulos ennen veroja	59	80	103	66	94	103
Käyvän arvon rahaston muutos	61	-92	62	-47	-21	-11
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	119	-11	165	18	74	92

Konsernin riskiasema

Konsernin riskiasema säilyi hyvänä arvonalentumisten laskiessa edellisvuodesta ja investointitason vastuiden pysyessä korkealla tasolla. Taloustilanteen parantuminen näkyi asiakasyritysten luottokelpoisuuden vahvistumisena, mutta talouskriisin vaikutukset heijastuvat edelleen osaan asiakasyrityksistä. Suurin uhka positiivisen kehityksen jatkumiselle on makrotalouden kehitykseen liittyvät epävarmuustekijät. Ongelmasaamiset olivat alhaisella tasolla suhteessa luotto- ja takauskantaan.

Nettoluottotappioiden ja arvonalentumisten tulosvaikutus oli tammi-kesäkuussa 35 miljoonaa euroa (62) tulosta heikentävä ja ne olivat 0,24 % (0,43) luotto- ja takauskannasta. Lopullisia luottotappioita kirjattiin 4 miljoonaa euroa (40) ja arvonalentumisia 41 miljoonaa euroa (69). Arvonalentumiset kohdistuivat pääosin yhden asiakkaan vastuisiin. Luottotappiopalausten ja arvonalentumisten vähennysten yhteismäärä oli 9 miljoonaa euroa (47). Nettoluottotappioista ja arvonalentumisista suurin osa muodostui asiakaskohtaisista arvonalentumisista.

Ongelmasaamiset kasvoivat ensimmäisellä vuosipuoliskolla 15 miljoonaa euroa 46 miljoonaan euroon, mutta pysyivät alhaisella tasolla, eli 0,31 % (0,22) suhteessa luotto- ja takauskantaan. Erääntyneiden maksuerien määrä oli 15 miljoonaa euroa (17) eli 0,11 % (0,12) luotto- ja takauskannasta.

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ja sijoitussalkun riskiasemassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

Rahoitus- ja likviditeettitilanne säilyi hyvänä. Sekä lyhytaikainen että pitkäaikainen varainhankinta toimii hyvin. Pohjola Pankki Oyj ylläpitää OP-Pohjola-ryhmän likviditeettireservisalkkua, joka koostuu pääasiassa keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamistodistuksista. Pohjolan ylläpitämä likviditeettireservisalkku muodostaa yhdessä muiden OP-Pohjola-ryhmän taseeseen sisältyvien keskuspankkivakuuskelpoisten erien kanssa likviditeettireservin, jolla voidaan tarvittaessa kattaa koko ryhmän tukkuvarainhankinnan erääntymiset vähintään 24 kuukauden ajan.

Likviditeettireservisalkun käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien ja myytävissä olevien ryhmään kuuluvat rahoitusinstrumentit on arvostettu markkinoilta saataviin noteerauksiin (mark to market). Likviditeettireservisalkusta ei ole kirjattu arvonalentumisia kuluvaan vuoteen aikana. Markkinariskit pidettiin maltillisella tasolla.

Konsernin vakavaraisuus

Omat varat ja vakavaraisuus

Milj. e	30.6. 2011	31.12. 2010
Ensisijaiset omat varat	1 703	1 692
Toissijaiset omat varat	0	111
Omat varat yhteensä	1 703	1 803
Riskipainotetut erät		
Luotto- ja vastapuoliriski	12 295	12 314
Markkinariski	744	467
Operatiivinen riski	913	739
Yhteensä	13 953	13 520
Vakavaraisuussuhde, %	12,2	13,3
Tier 1 -vakavaraisuus, %	12,2	12,5
Core Tier 1, %	10,2	10,5

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. e	30.6. 2011	31.12. 2010
Ryhmittymän omat varat	2 075	2 154
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä	1 307	1 259
Ryhmittymän vakavaraisuus	768	895
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde	1,59	1,71

Luottolaitoslain mukainen vakavaraisuussuhde säilyi hyvänä ja ylitti selvästi lakisääteisen minimivaateen 8 %. Pohjola-konsernin Tier 1 -vakavaraisuustavoite yli suhdannesyklin on vähintään 9,5 %.

Ensisijaiset omat varat olivat vuoden vaihteen tasolla. Omien varojen yhteismäärää vähensi 150 miljoonan euron Tier 2-lainan ennenaikainen lunastus maaliskuussa. Riskipainotetut sitoumukset kasvoivat vuoden vaihteesta 3 % eli 433 miljoonaa euroa.

Pohjola-konserni kuuluu OP-Pohjola-ryhmään, jonka vakavaraisuutta valvotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukaan. Pohjola-konsernin osalta konsolidointimenetelmän mukaisesti laskettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuussuhde pieneni 1,59:aan (1,71) debentuurilainan lunastuksen johdosta, ollen kuitenkin edelleen selvästi yli lakisääteisen minimin 1,0:n.

Finanssikriisin seurauksena pankkien vakavaraisuussäännöksiä ollaan tiukentamassa. Muutoksilla pyritään mm. parantamaan omien varojen laatua, vähentämään pääomavaateen syklistyyttä ja pankkien velkaantuneisuutta sekä asettamaan määrällisiä rajoitteita likviditeettiriskille. Vuosien 2013–2019 aikana voimaan tuleviksi suunnitellut muutokset ovat vielä valmisteluvaiheessa, eikä niiden mahdollisia vaikutuksia kyetä yksiselitteisesti arvioimaan. Pohjolan näkökulmasta merkittävimmät muutokset uusissa säännöksissä liittyvät vakuutusyhtiöomistusvähennyksiin ja

likviditeettiriskivaatimuksiin, joiden lopullinen käsittely ratkennee vasta kansallisessa lainsäädännössä.

Luottokelpoisuusluokitukset

Pohjola Pankki Oyj:n luottoluokituksissa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2011 aikana.

Luokitus- laitos	Lyhyt varain- hankinta	Näky- mä	Pitkä varain- hankinta	Näky- mä
S & P	A-1+	Vakaa	AA-	Vakaa
Moody's	P-1	Nega- tiivinen	Aa2	Nega- tiivinen
Fitch	F1+	Vakaa	AA-	Nega- tiivinen

Liiketoimintasegmenttien tulos ja riskiasema

Pankkitoiminta

- Pankkitoiminnan tammi–kesäkuun tulos parani 92 miljoonaan euroon (55). Saamisten arvonalentumiset pienenevät 26 miljoonaa euroa ja olivat 36 miljoonaa euroa.
- Luottokanta kasvoi vuodenvaihteesta 5 % ja edellisen vuoden kesäkuun lopusta 6 prosenttia. Yritysluottokannan keskimarginaali laski 4 korkopistettä vuodenvaihteesta 1,32 prosenttiin.
- Kaikkien liiketoiminta-alueiden tulokset paranivat vertailukaudesta.
- Operatiivinen kulut/tuotot-suhde oli 36 prosenttia (35) eli selvästi 40 prosentin strategista tavoitetta parempi.

Pankkitoiminnan tulos ja avainluvut

Milj. e	1-6/ 2011	1-6/ 2010	Muutos %	4-6/ 2011	4-6/ 2010	Muutos %	2010
Korkokate							
Yrityspankki ja Baltia	87	84	3	44	44	0	172
Markets	31	10	201	18	4	327	27
Yhteensä	118	95	24	63	48	29	199
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	49	47	4	24	23	2	93
Kaupankäynnin nettotuotot	17	24	-31	2	12	-87	47
Muut tuotot	15	14	5	7	7	13	29
Tuotot yhteensä	198	180	10	95	90	6	368
Kulut							
Henkilöstökulut	30	26	14	15	14	10	54
IT-kulut	13	12	13	7	6	16	24
Poistot	11	13	-15	5	6	-14	25
Muut kulut	16	13	25	8	6	32	27
Kulut yhteensä	70	64	10	36	32	11	130
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	128	116	10	59	58	3	238
Saamisten arvonalentumiset	36	62	-42	20	29	-30	105
Tulos ennen veroja	92	55	69	39	29	36	133
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	92	55	67	38	29	38	133
Luottokanta, mrd. e	12,0	11,2	6				11,4
Takauskanta, mrd. e	2,6	2,8	-7				2,6
Yritysluottojen keskimarginaali, %	1,32	1,38					1,36
Ongelmasaamiset luotto- ja takauksista, %	0,31	0,28					0,22
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauksista, %	0,24	0,44					0,75
Operatiivinen kulut/tuotot -suhde, %	36	35		38	36		35
Henkilömäärä	700	647	8				657

Tulos tammi–kesäkuu

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 92 miljoonaa euroa (55). Saamisten arvonalentumiset pienenevät 36 miljoonaa euroon (62).

Luottokanta kasvoi vuodenvaihteesta 5 % ja oli 12,0 miljardia euroa. Yritysluottokannan markkinaosuus pysyi ennallaan vajaassa 20 %:ssa. Takauskanta pysyi vuodenvaihteen tasolla ja oli 2,5 miljardia euroa. Sivovien nostamattomien luottolimiittien määrä laski 0,2 miljardia euroa 2,6 miljardiin.

Kiristyneen kilpailun johdosta uusien yritysluottojen marginaalit kääntyivät laskuun. Yritysluottokannan

keskimarginaali oli kesäkuun lopussa 1,32 % eli 6 korkopistettä alempi kuin vuotta aikaisemmin. Kannan kasvun ansiosta yrityspankkitoiminnan korkokate kasvoi kuitenkin 3 %.

Palkkiotuotot olivat 4 % suuremmat kuin vertailukaudesta. Hintakilpailun kiristymisestä huolimatta palkkiotuotot luotonannosta ja takauksista olivat yhteensä miljoona euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna. Pohjolalla on vahva asema pääomamarkkinoilla. Nettopalkkiotuotot arvopaperinvälityksestä kasvoivat runsaat miljoona ja säilytyksistä 2 miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja	1-6/ 2011	1-6/ 2010	Muutos %
Yrityspankki	54	30	83
Markets	38	28	38
Baltian pankkitoiminta	0	-3	
Yhteensä	92	55	69

Yrityspankin tuloksen paraneminen johtui arvonalentumisten pienenemisestä. Korkokatetta ja palkkiotuottoja kasvattivat erityisesti syndikoidut luottojärjestelyt, joissa Yrityspankin asema on edelleen vahvistunut. Palkkiotuotot syndikoiduista luotoista olivat vertailukautta suuremmat kiristyneestä hintakilpailusta huolimatta.

Markets-liiketoiminta-alueen ensimmäisen puolen vuoden hyvä tulos perustui kasvaneeseen asiakaskaupankäyntiin ja onnistuneeseen riskipositioiden hallintaan. Erityisesti strukturoitujen joukkovelkakirjalainojen myynti onnistui hyvin, ja asiakastuotot kasvoivat 5 miljoonaa euroa.

Pohjolan Baltian-palvelut laajenivat Tallinnan sivukonttorin aloitettua kesäkuussa toimintansa. Uudet yritysasiakkaille suunnatut palvelut Virossa ovat maksuliikkeen ja likviditeetin hallinta sekä käyttöpääomarahoitusta ja investointirahoitusta. Baltian pankkiliiketoiminnan tulos kehittyi myönteisesti ja oli vertailukautta parempi. Luottokanta kasvoi viime vuoden lopusta 70 % ja oli 180 miljoonaa euroa.

Pankkitoiminnan kulujen suhde tuottoihin oli hyvä 36 %.

Tulos huhti–kesäkuu

Toisen vuosineljänneksen tulos oli 39 miljoonaa euroa eli 10 miljoonaa euroa suurempi kuin vertailukaudella. Tuloksen paraneminen perustui erityisesti arvonalentumisten vähenemiseen 9 miljoonalla eurolla.

Luottokanta kasvoi toisella neljänneksellä 0,3 miljardia euroa, mikä kompensoi marginaalien alenemisen ja rahoituskustannusten kasvun vaikutusta korkokatteeseen.

Kaikkien liiketoiminta-alueiden tulokset olivat vertailukautta paremmat.

Tulos ennen veroja	4-6/ 2011	4-6/ 2010	Muutos %
Yrityspankki	27	21	27
Markets	14	11	29
Baltian pankkitoiminta	-1	-3	
Yhteensä	39	29	36

Pankkitoiminnan riskiasema

Pankkitoiminnan keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariskit.

Pankkitoiminnan kokonaisvastuut laskivat tammi–kesäkuussa 0,9 miljardia euroa 20,9 miljardiin euroon. Pankkitoiminnan kokonaisvastuiden laskuun vaikutti merkittävästi kvartaalin aikana käyttöön otettu johdannaissopimusten nettoutus, jonka vastuita pienentävä vaikutus oli 1,5 miljardia euroa. Tämä näkyy erityisesti investointitaso vastuiden osuuden vähenemisenä. Vertailukelpoinen vastuiden kasvu oli 0,6 miljardia euroa.

Luottokelpoisuudeltaan investointitaso vastuiden eli rating-luokkien 1–5 osuus kokonaisvastuista, pois lukien kotitaloudet, pysyi hyvällä tasolla ja oli 63 % (67). Luokkien 11–12 osuus oli 1,8 % (1,7) ja luokittelemattomia vastuita oli 1,2 % (1,0).

Pankkitoiminnan kokonaisvastuista yritysasiakkaiden (ml. asuntoyhteisöt) vastuut muodostivat 81 % (76). Yritysasiakkaiden vastuista investointitasolle luokiteltujen vastuiden osuus oli 59 % (61) ja kahden heikoimman rating-luokan vastuut olivat 368 miljoonaa euroa (360), eli 2,2 % (2,2).

Suuriin asiakasriskeihin liittyvien yritys vastuiden määrä oli 3,2 miljardia euroa (3,4). Yritysasiakkaiden vastuiden toimialakohtainen jakauma säilyi hyvin hajautuneena. Merkittävimmät toimialat olivat asuntojen vuokraus ja hallinta 11,1 % (11,5), kauppa 9,1 % (9,2) ja kone- ja laiteollisuus 8,9 % (9,5).

Pankkitoiminnassa nettoluottotappioiden ja arvonalentumisten määrä oli tammi–kesäkuussa 36 miljoonaa euroa (62) eli 0,24 % (0,44) luotto- ja takaukskannasta. Lopullisia luottotappioita kirjattiin 3 miljoonaa euroa (40) ja arvonalentumisia 41 miljoonaa euroa (69). Arvonalentumiset kohdistuivat pääosin yhden asiakkaan vastuisiin. Luottotappiopalausten ja arvonalentumisten vähennysten yhteismäärä oli 9 miljoonaa euroa (47).

Baltian liiketoiminnan vastuut olivat kesäkuun lopussa 243 miljoonaa euroa (124), joka on 1,7 % (0,9) luotto- ja takaukskannasta. Baltian liiketoiminnan nettoluottotappiot ja arvonalentumiset olivat alkuvuonna -1 miljoonaa euroa (1).

Pankkitoiminnan korkoriski oli ensimmäisen vuosipuoliskon aikana keskimäärin 8,7 miljoonaa euroa (4,1) käytettävällä 1 %-yksikön koron muutoksen mittarilla mitattuna.

Vahinkovakuutustoiminta

- Vahinkovakuutuksen tulos ennen veroja parani 68 miljoonaan euroon (42).
- Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 7 prosenttia (0).
- Operatiivinen yhdistetty kulusuhde parani vertailukauden tasolle ja oli 91,6 prosenttia (91,6). Vakuutustekninen kannattavuus kehittyi suotuisasti vuoden toisella neljänneksellä.
- Etuasiakastalouksien määrä kasvoi 19 092 taloudella (17 867).
- Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 1,0 prosenttia (2,6).

Vahinkovakuutuksen tulos ja avainluvut

Milj. e	1-6/ 2011	1-6/ 2010	Muutos %	4-6/ 2011	4-6/ 2010	Muutos %	2010
Vakuutusmaksutuotot	507	473	7	261	246	6	964
Korvauskulut	-356	-329	8	-163	-162	1	-694
Liikekulut	-109	-104	5	-55	-55	1	-205
Aineettomien poisto-oikaisu	-11	-12	-13	-5	-6	-13	-31
Vakuutustekninen kate	32	27	16	38	23	64	33
Sijoitustuotot ja -kulut	62	42	49	24	26	-7	87
Muut tuotot ja kulut	-26	-27	-4	-13	-12	7	-37
Tulos ennen veroja	68	42	61	49	37	35	83
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	38	71	-46	43	-4		139
Yhdistetty kulusuhde, %	93,7	94,2		85,3	90,5		96,6
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	91,6	91,6		83,3	88,0		89,7
Operatiivinen liikekulusuhde, %	21,5	22,0		21,1	22,2		21,3
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	1,0	2,6		0,6	-0,6		5,1
Vastuunkantokyky, %	86	91					86
Henkilömäärä	2 227	2 073	6				2 090

Tulos tammi-kesäkuu

Vakuutustoiminta

Vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui ja vakuutustekninen kannattavuus oli hyvä. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat yhteensä 7 % (0 %). Tuotot kasvoivat kaikilla liiketoiminta-alueilla. Kannattavuus kehittyi suotuisasti korvauskulujen kasvun tasaantuessa. Operatiivinen vakuutustekninen kate oli 43 miljoonaa euroa (40) ja operatiivinen yhdistetty kulusuhde 91,6 % (91,6). Operatiiviset tunnusluvut eivät sisällä poistoja yrityskaupan yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä.

Vakuutusmaksutuotot	1-6/ 2011	1-6/ 2010	Muutos %
Henkilöasiakkaat	248	229	8
Yritysihdykkeitä	234	219	7
Baltia	25	24	2
Yhteensä	507	473	7

Henkilöasiakkaissa vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui. Etuasiakastalouksien määrä kasvoi 19 092 taloudella (17 867). Markkina-asema henkilöasiakkaissa vahvistui edelleen.

Etuasiakastalouksia oli kesäkuun lopussa 499 697, joista jo 64 % on myös keskittänyt pankkiasiointinsa OP-Pohjola-ryhmään. Ryhmän osuuspankkien ja Helsingin OP Pankin asiakkaat voivat käyttää pankkiasioinnista kertyviä bonuksia myös Pohjolan vahinkovakuutusten maksamiseen. Viime vuoden joulukuun alusta alkaen bonuksia on kertynyt myös

kodin, perheen ja ajoneuvojen vakuutusmaksuista. Tammi-kesäkuussa OP-bonuksia on käytetty 679 000 vakuutuslaskuun, joista 98 800 laskua on maksettu kokonaan bonuksilla. Bonuksilla maksettujen vakuutusmaksujen määrä oli 31 miljoonaa euroa.

Yritysihdykkeitä vakuutusmaksutuotot kääntyivät 7 % kasvuun taantuman päätyttyä. Kasvu oli voimakkain pienissä ja keskisuurissa yrityksissä.

Korvauskulujen kasvu tasaantui vuoden toisella neljänneksellä ja oli tammi-kesäkuussa 8 %. Vakuutuskannan kasvu, taloudellisen toimeliaisuuden lisääntyminen ja toinen peräkkäinen runsasluminen talvi lisäsivät vahinkojen määrää. Ilmoitettujen vahinkojen määrä kasvoi yhteensä 7 %. Suurvahingoista aiheutuva korvausmenon kasvu tasaantui alkuvuodesta. Tammi-kesäkuussa kirjattiin 113 uutta (102) suurta tai keskisuurta vahinkoa, joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 52 miljoonaa euroa (50). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,1 miljoonan euron ja eläkevastuissa yli 0,5 miljoonan euron vahingot. Operatiivinen vahinkosuhde oli 70,1 % (69,6). Riskisuhde ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 64,0 % (63,4).

Operatiivinen liikekulusuhde oli 21,5 % (22,0). Liikekulut kasvoivat 109 miljoonaan euroon (104) kasvun tullen pääosin henkilöstökuluista. Henkilöresursseja on lisätty niin myyntiin kuin korvauspalveluunkin kasvavan asiakaskunnan palvelun parantamiseksi. Myös Pohjola Vakuutuksen hyvinvointiliiketoiminnan resursseja on alkuvuonna vahvistettu n. 40 työhyvinvoinnin ammattilaisella, joista

suurin osa tuli Excenta –yrityskaupan myötä. Operatiivinen toimintakulusuhde sisältäen myös korvausten välilliset hoitokulut oli 27,6 % (28,2).

	1-6/2011		1-6/2010	
	Kate milj.e	CR %	Kate milj.e	CR %
Operatiivinen vakuutustekninen kate ja yhdistetty kulusuhde (CR)				
Henkilöasiakkaat	30,8	87,6	30,7	86,6
Yritysasiakkaat	13,0	94,4	6,9	96,8
Baltia	-1,2	104,9	2,2	91,0
Yhteensä	42,6	91,6	39,8	91,6

Henkilöasiakkaiden kannattavuus kehittyi odotetusti ja operatiivinen vakuutustekninen kate säilyi vertailukauden tasolla. Yritysasiakkaiden operatiivinen vakuutustekninen kate parani suotuisan vahinkokehityksen seurauksena. Baltiassa runsasluminen talvi lisäsi vahinkoja ja ensimmäisen vuosineljänneksen huono kehitys heijastui edelleen katteeseen.

Sijoitustoiminta

Sijoitusmarkkinoiden kehitys jatkui vaihtelevana. Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 1,0 % (2,6). Tulokseen kirjatut sijoitusten nettotuotot olivat 62 miljoonaa euroa (42). Tulokseen kirjattiin osinkoja 25 miljoonaa euroa (18). Käyvän arvon rahastosta kirjattiin tulokseen arvonlennuksia 2 miljoonaa euroa (25). Tuotot käyvin arvoin olivat 32 miljoonaa euroa (70).

Sijoituskannan jakauma, %	30.6. 2011	31.3. 2011	31.12. 2010
Joukkolainat ja korkorahastot	68	70	71
Vaihtoehtoiset sijoitukset	7	7	7
Osakkeet	11	11	12
Pääomasijoitukset	3	2	2
Kiinteistöt	8	7	7
Rahamarkkinat	3	2	1
Yhteensä	100	100	100

Vahinkovakuutustoiminnan sijoituskanta oli kesäkuun lopussa 2 947 miljoonaa euroa (2 924). Korkosalkun luottoluokitusjakauma oli hyvä, investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus oli 90 % (91) ja 77 % sijoituksista oli vähintään A- luokitetuissa saamisissa. Korkosalkun jäljellä oleva keskimääräinen juoksu-aika oli 4,8 vuotta (5,3) ja duraatio 3,9 vuotta (4,1).

Tulos huhti–kesäkuu

Vakuutustoiminta

Vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui ja vakuutustekninen kannattavuus oli erittäin hyvä. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat yhteensä 6 % (2 %). Vahinkokehitys oli suotuisa ja korvauskulut jäivät lähes vertailukauden tasolle. Operatiivinen vakuutustekninen kate oli 44 miljoonaa euroa (30) ja operatiivinen yhdistetty kulusuhde 83,3 % (88,0).

Vakuutusmaksutuotot	4-6/ 2011	4-6/ 2010	Muutos %
Henkilöasiakkaat	131	123	6
Yritysasiakkaat	118	111	7
Baltia	12	12	2
Yhteensä	261	246	6

Henkilöasiakkaissa vakuutusmaksutuottojen ja asiakasmäärän kasvu jatkuivat edelleen. Etuasiakastalouksien määrä kasvoi 7 637 taloudella (9 187). Yritysasiakkaissa ja Baltiassa vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui alkuvuoden tasolla.

Korvauskulut kasvoivat huhti–kesäkuussa vajaan 1 %. Henkilöasiakkaiden korvauskulut kasvoivat edelleen vakuutuskannan kasvun seurauksena. Yritysasiakkaiden korvauskulut puolestaan jäivät vertailukautta pienemmiksi suotuisan vahinkokehityksen seurauksena. Huhti–kesäkuussa kirjattiin 61 uutta (52) suurta tai keskisuurta vahinkoa, joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 20 miljoonaa euroa (25). Tähän luokkaan kuului yli 0,1 miljoonan euron ja eläkevastuissa yli 0,5 miljoonan euron vahingot. Operatiivinen vahinkosuhte parani 62,2 %:iin (65,8). Riskisuhte ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 56,1 % (59,5).

Operatiivinen liikekulusuhde oli 21,1 % (22,2). Liikekulut olivat 55 miljoonaa euroa (55). Operatiivinen toimintakulusuhde sisältäen myös korvausten välilliset hoitokulut oli 27,1 % (28,4).

Operatiivinen vakuutustekninen kate ja yhdistetty kulusuhde (CR)	4-6/2011		4-6/2010	
	Kate milj.e	CR %	Kate milj.e	CR %
Henkilöasiakkaat	25,9	80,2	25,4	79,4
Yritysasiakkaat	17,6	85,1	2,1	98,1
Baltia	0,2	98,4	2,0	83,1
Yhteensä	43,7	83,3	29,5	88,0

Henkilöasiakkaiden kannattavuus säilyi vertailukauden tasolla. Yritysasiakkaiden kannattavuus kehittyi erinomaisesti tuottojen kasvun jatkuessa vahvana. Baltiassa kate oli vertailukautta pienempi.

Sijoitustoiminta

Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 0,6 % (-0,6). Tulokseen kirjatut sijoitusten nettotuotot olivat 24 miljoonaa euroa (26). Käyvän arvon rahastosta kirjattiin tulokseen arvonlennuksia 1 miljoonaa euroa (9). Tuotot käyvin arvoin olivat 17 miljoonaa euroa (-15).

Vahinkovakuutustoiminnan riskiasema

Vahinkovakuutustoiminnan keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit sekä vastuvelan katteena olevien sijoitussalkkujen markkinariskit.

Vahinkovakuutustoiminnan vakavaraisuuspääoma oli kesäkuun lopussa 857 miljoonaa euroa (832).

Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakuutusmaksutuottoihin (vastuunkantokyky) oli 86 % (86). Tasoitusmäärä nousi 429 miljoonaan euroon (424).

Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokitukset ovat ennallaan: Moody's tasolla A2 (näköymä: negatiivinen) ja Standard & Poor's tasolla A+.

Sijoitusriskiasemassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Varainhoito

- Varainhoidon tulos kasvoi 13 prosenttia ja oli 13,5 miljoonaa euroa (11,9).
- Hallinnoitavat asiakasvarat olivat 33,9 miljardia euroa (35,0).
- Operatiivinen kulut/tuotot-suhde parani 49 prosenttiin (53).

Varainhoidon tulos ja avainluvut

Milj. e	1-6/ 2011	1-6/ 2010	Muutos %	4-6/ 2011	4-6/ 2010	Muutos %	2010
Nettopalkkiotuotot	25	27	-7	13	14	-7	58
Muut tuotot	2	1	69	1	1	81	9
Tuotot yhteensä	27	28	-3	14	15	-3	67
Henkilöstökulut	9	10	-10	4	5	-9	21
Muut kulut	6	7	-5	3	3	-2	15
Kulut yhteensä	15	16	-8	8	8	-6	35
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	1	0		1	0		0
Tulos ennen veroja	13	12	13	7	6	15	31
Tulos ennen veroja käyvin arvo	13	12	13	7	6	15	31
Hallinnoitavat asiakasvarat mrd. e	33,9	33,6	1	33,9	33,6	1	35,0
Operatiivinen kulut/tuotot -suhde, %	49	53		48	52		53
Henkilömäärä	149	170	-12				144

Tulos tammi-kesäkuu

Varainhoidon tammi-kesäkuun tulos kasvoi 13 % ja oli 13,5 miljoonaa euroa (11,9). Operatiivinen kulut/tuotot-suhde parani 49 %:iin (53). Puolen vuoden tulokseen sisältyi tuottooperusteisia palkkioita 0,9 miljoonaa euroa (1,2). Vertailukauden tulokseen sisältyy joulukuussa 2010 myytyjen yhtiöiden, Pohjola Capital Partners Oy:n ja Pohjola Private Equity Funds Oy:n, tuotot ja kulut. Myytyjen yhtiöiden tulos kasvatti vertailuvuoden tulosta ennen veroja 1,5 miljoonaa euroa. Jatkuvien liiketoimintojen osalta sekä tuotot että kulut kasvoivat. Tulos sisältää 1,2 miljoonan euron osuuden joulukuussa hankitun osakkuusyrityksen Access Capital Partners Group SA:n nettotuloksesta.

Hallinnoitavat asiakasvarat laskivat 1,0 miljardia euroa vuoden vaihteen tilanteesta. Erityisesti toisen neljänneksen lopussa markkinoiden epävarmuudesta johtuen asiakkaat

laskivat sijoitustensa riskitasoa, mikä johti hallinnoitavien asiakasvarojen laskuun.

Tulos huhti-kesäkuu

Varainhoidon tulos ennen veroja oli 7,3 miljoonaa euroa (6,4). Tulos parani 15 % viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Operatiivinen kulut/tuotot -suhde parani 48 %:iin (52). Vertailukauden tulokseen sisältyy joulukuussa myytyjen yhtiöiden tulosta 0,7 miljoonaa euroa. Tulokseen sisältyy Access Capital Partners Group SA:n tulosta 0,8 miljoonaa euroa.

Hallinnoitavat asiakasvarat laskivat toisella neljänneksellä 0,8 miljardia euroa.

Hallinnoitavat asiakasvarat mrd. e	30.6. 2011	31.3. 2011	31.12. 2010
Instituutioasiakkaat	19,0	19,4	19,5
OP-rahastot	11,6	12,0	12,0
Private	3,3	3,4	3,4
Yhteensä	33,9	34,8	35,0

Hallinnoitavien asiakasvarojen jakauma, %	30.6. 2011	31.3. 2011	31.12. 2010
Rahamarkkinasijoitukset	14	13	14
Joukkovelkakirjalainat	38	40	39
Osakkeet	28	29	29
Muut	19	18	18
Yhteensä	100	100	100

Konsernitoiminnot

- Tulos ennen veroja oli 24 miljoonaa euroa (30). Tulosta heikensivät korkokatteen sekä saamistodistusten myyntivoittojen pieneneminen.
- Tulos ennen veroja käyvin arvoin parani 52 miljoonaa euroa vertailukaudesta.
- Maksuvalmius ja rahoituksen saatavuus säilyivät hyvällä tasolla.

Konsernitoimintojen tulos ja avainluvut

Milj. e	1-6/ 2011	1-6/ 2010	Muutos %	4-6/ 2011	4-6/ 2010	Muutos %	2010
Korkokate	22	34	-37	9	20	-56	64
Kaupankäynnin nettotuotot	-1	-9	94	2	-3		-9
Sijoitustoiminnan nettotuotot	13	15	-18	1	-3		31
Muut tuotot	5	7	-23	3	4	-26	12
Tuotot yhteensä	39	47	-18	14	17	-17	98
Henkilöstökulut	7	7	2	3	4	-11	15
Muut kulut	8	11	-20	4	6	-26	23
Kulut yhteensä	15	17	-12	7	9	-20	38
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	24	30	-21	7	8	-14	60
Saamisten arvonalentumiset	0			0			-1
Tulos ennen veroja	24	30	-21	7	8	-14	61
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	22	-29		4	-43		-12
Likviditeettireservisialku, mrd. e	11,9	12,5	-5				9,5
Saamiset ja velat OP-Pohjola-ryhmän yhteisöille nettoasema, mrd. e	2,8	3,3	-15				3,4
Keskuspankkitoiminnan tulos, milj.e	7	7	-2	3	3	-2	12
Henkilömäärä	132	123	7				126

Tulos tammi-kesäkuu

Tulos ennen veroja pieneni 6 miljoonaa euroa vertailukaudesta 24 miljoonaa euroon. Korkokate pieneni rahoituskustannusten nousun seurauksena. Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyi 7 miljoonaa euroa saamistodistusten myyntivoittoja (16). Osinkotuottoja tulokseen sisältyi 6 miljoonaa euroa (3). Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kirjatuista osakkeista ja osuuksista kirjattiin arvonalentumisia yhteensä 1 miljoonaa euroa (4).

Pohjolan rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvänä. Tammi-kesäkuun aikana pitkäaikaista varainhankintaa lisättiin laskemalla kansainvälisillä pääomamarkkinoilla liikkeeseen yksi 500 miljoonan euron emissio, jonka maturiteetti on viisi vuotta. Tämän lisäksi OP-Asuntoluottopankki laski liikkeeseen juoksuajaltaan viiden vuoden mittaisen 1 miljardin euron kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan.

Heinäkuussa OP-Asuntoluottopankki laski liikkeeseen juoksuajaltaan seitsemän vuoden mittaisen 1 miljardin euron kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan.

Tukkuvarainhankinnan keskimarginaali oli kesäkuun lopussa 37 korkopistettä (26). Varainhankinnan keskimääräiset kustannukset nousivat, kun erääntyvää pitkäaikaista rahoitusta uusitaan aiempaa korkeammalla marginaalitasolla.

Tulos käyvin arvoin oli 22 miljoonaa euroa eli 52 miljoonaa euroa suurempi kuin vertailukaudesta.

Tulos huhti-kesäkuu

Toisen vuosineljänneksen tulos oli 7 miljoonaa euroa eli miljoona euroa pienempi kuin vertailukaudesta.

Tulos käyvin arvoin oli 47 miljoonaa euroa vertailukaudesta parempi. Epävarmuus euroalueen taloudellisesta kehityksestä on pitänyt luottoriskimarginaalit suurena.

Konsernitoimintojen riskiasema

Konsernitoimintojen keskeiset riskit ovat likviditeettireservisialkun arvomuutosriskit sekä likviditeettiriskit.

Konsernitoimintojen vastuut olivat yhteensä 19,4 miljardia euroa (18,1) ja ne muodostuivat OP-Pohjola-ryhmän maksuvalmiuden turvaamiseksi pidettävästä likviditeettireservisialkusta sekä saamisista osuuspankeilta. Likviditeettireservisialkun määrä oli 11,9 miljardia euroa (12,5). Varat on sijoitettu lähinnä hyvän luottoluokituksen omaaviin valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemiin saamistodistuksiin sekä arvopaperistettuihin saamisiin.

Konsernitoimintojen korkoriski oli ensimmäisen vuosipuoliskon aikana keskimäärin 13,8 miljoonaa euroa (9,7) käytettävällä 1 %-yksikön koronmuutoksen mittarilla mitattuna.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Pohjolan NASDAQ OMX Helsingissä noteerattavien A-osakkeiden ja noteeraamattomien K-osakkeiden kokonaismäärissä ei ole tapahtunut alkuvuoden aikana muutoksia.

Osakkeiden lukumäärät

Osakesarja 30.6.2011	Osakkeiden lukumäärä	Osuus kaikista osakkeista	Osuus äänistä
Pohjola A (POH1S)	251 169 770	78,6 %	42,4 %
Pohjola K (POHKS)	68 381 645	21,4 %	57,6 %
Yhteensä	319 551 415	100 %	100 %

Pohjolan A-osakkeen kurssi 30.6.2011 oli 8,88 euroa (31.12.2010 8,97 euroa). Vuoden 2011 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kurssi oli korkeimmillaan 10,27 euroa (11.4.2011) ja alimmillaan 8,04 euroa (27.6.2011). A-osakkeelle maksettava osinko vuodelta 2010 oli 0,40 euroa ja K-osakkeelle 0,37 euroa.

Pohjolan markkina-arvo oli kesäkuun lopussa 2 836 miljoonaa euroa (2 866). Markkina-arvon laskennassa K-osakkeet on arvostettu A-osakkeiden kurssilla.

A-osakkeiden euromääräinen osakevaihto tammi-kesäkuussa 2011 oli 865 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 647 miljoonaa euroa. Kappalemääräinen osakevaihto tammi-kesäkuussa 2011 oli 90 miljoonaa osaketta (80).

Osakkeenomistajien lukumäärä

Pohjolan osakkeenomistajien lukumäärä 30.6.2011 oli 34 146 osakkeenomistajaa. Osakkeenomistajista 95 % oli yksityishenkilöitä. Hallintarekisteröityjen osakkeiden lukumäärä kasvoi ensimmäisellä vuosipuoliskolla 3,1 miljoonalla osakkeella vuodenvaihteeseen nähden. Hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus A-osakkeista 30.6.2011 oli 21,3 % (20,1).

	30.6.2011	31.12.2010	Muutos (kpl)
A-sarja	34 140	34 903	-763
K-sarja	114	119	-5
Yhteensä*	34 146	34 910	-764

*A- ja K-osakkeenomistajien yhteenlaskettu lukumäärä poikkeaa A- ja K-osakkeenomistajien yhteenlasketusta kokonaismäärästä, koska osa K-osakkeiden omistajista omistaa myös A-osakkeita.

Suomi-yhtiö myi 5.5.2011 OP-Pohjolalle kaikki omistamansa Pohjolan A-osakkeet, joiden osuus osakekannasta oli 7,26 prosenttia ja äänimäärästä 3,91 prosenttia. Suomi-yhtiön osakeomistus laski kauppohen seurauksena alle kahdeskymmenesosan rajan (1/20) ja OP-Pohjolan osuus nousi yli kolmen kymmenesosan rajan (3/10).

Suurimmat osakkeenomistajat

30.6.2011	Osuus kaikista osakkeista	Osuus A- osakkeista	Osuus äänistä
OP-Pohjola osk	37,24 %	23,23 %	60,96 %
Keskinäinen Eläkevakuutus- yhtiö Ilmarinen	10,00 %	12,72 %	5,39 %
Oulun Osuuspankki	1,37 %	1,11 %	1,81 %
OP-Eläkekassa	1,08 %	1,38 %	0,58 %
OP-Eläkesäätiö	0,73 %	0,93 %	0,39 %
Valtion Eläkerahasto	0,56 %	0,72 %	0,30 %
Turun Seudun Osuuspankki	0,56 %	0,70 %	0,32 %
Keskinäinen Työeläke- vakuutusyhtiö Varma	0,55 %	0,71 %	0,30 %
Suur-Savon Osuuspankki	0,47 %	0,53 %	0,36 %
Tampereen Seudun Osuuspankki	0,47 %	0,56 %	0,32 %
Hallintarekis- teröidyt osakkeet yhteensä	16,77 %	21,33 %	9,03 %
Muut	30,20 %	36,08 %	20,24 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Hallinnointi

Pohjola Pankki Oyj:n hallitus päätti toukokuussa yhtiön osallistumisesta OP-Pohjola-ryhmän uusiin pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin. Näissä palkitsemisjärjestelmissä otetaan käyttöön OP-Pohjolan ryhmätasoiset tavoitteet ja ne ovat yhteneväiset sekä johdon uudessa, osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä että koko ryhmän henkilöstön OP-Henkilöstörahasossa.

Yhdenmukaisilla, koko henkilöstöä koskevilla ryhmätasoisilla pitkän aikavälin palkitsemismittareilla edesautetaan OP-Pohjola-ryhmän strategian toteutumista.

Konsernin rakennejärjestelyt

Pohjola Vakuutus osti toukokuussa työhyvinvoinnin palveluyhtiö Excentan Elisa Oyj:ltä ja yhtiön toimivalta johdolta. Kauppa vahvisti Pohjolan uutta hyvinvointiliiketoimintaa ja laajensi Pohjola Terveyden palveluja yritysasiakkaille.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Pohjola Pankki Oyj laski liikkeeseen heinäkuussa 100 miljoonan Sveitsin frangin Lower Tier 2 –lainan. Laina nostaa Pohjola-konsernin kokonaisvakavaraisuus-suhdelukua n. 0,6 % -yksikköä ja Tier 1 –vakavaraisuus-suhdelukua 0,2 %-yksikköä.

Euroopan pankkivalvoja EBA julkaisi Euroopan laajuisen stressitestinsä tulokset heinäkuussa. OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuus ylitti viime vuoden tavoin selvästi stressitestin selviytymisrajaksi määritellyn tason. Ryhmän vakavaraisuus kestää hyvin stressitestissä käytetyn negatiivisen kehityksen skenaarion ja ylittää selvästi testissä asetetun vähimmäistason. Ryhmän parhaiden eli rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin sitoumuksiin (Core Tier 1) laski alimmillaankin 11,5 %:iin, kun testissä käytetty vähimmäistavoitetaso oli 5 %. Vuoden 2012 lopussa ryhmän Core Tier-1 vakavaraisuus oli stressiskenaariossa 11,6 %. Pohjolan tiedot sisältyvät OP-Pohjola-ryhmän tulokseen.

Euroalueen hallitusten johtajat sekä EU:n toimielimet antoivat 21.7.2011 euroalueen vakautta sekä Kreikan valtiolainakriisiä koskevan julkilausuman. Lausuma sisältää kannanottoja yksityisen sektorin vapaaehtoisesta osallistumisesta Kreikkaa koskeviin tukitoimiin. Pohjola-konsernin suorat sijoitukset Kreikan valtion lainoihin olivat heinäkuun lopussa markkina-arvoltaan yhteensä 28 miljoonaa euroa. Alla olevassa taulukossa on esitetty Pohjola-konsernin suorat sijoitukset GIIPS-valtioiden lainoihin heinäkuun lopun tilanteessa.

Milj. e	Pankki-toiminta	Vahinko-vakuutus	Konserni-toiminnot	Yhteensä
Kreikka	0	28	0	28
Italia	0	30	0	30
Irlanti	0	4	40	44
Portugali	0	16	0	16
Espanja	0	15	0	15
Yhteensä	0	93	40	133

Loppuvuoden näkymät

Talouden elpyminen on heijastunut yritysluottojen kysyntään, ja yritysluottokanta on kääntynyt kasvuun. Yritys-luottokannan keskimarginaali on kääntynyt laskuun ja kilpailun kiristytessä uusluotonannon marginaalitaso odotetaan laskevan. Talouden kasvun jatkuessa vuoden 2011 arvonalennusten määrän odotetaan jäävän edellisvuotta pienemmiksi. Pankkitoiminnan vuoden 2011 tuloskehityksen suurimmat epävarmuustekijät liittyvät luottosalkun tulevien arvonalennusten määrään.

Vakuutusmaksutuottojen kasvun arvioidaan olevan edelleen henkilöasiakkuuksien osalta markkinoita nopeampaa. Yritysvakuutusten maksutuotot ovat kääntyneet nousuun. Vahinkovakuutuksen operatiivisen yhdistetyn kulusuhteen arvioidaan olevan vaihteluvälissä 89–93 % (aiempi 89–94), mikäli suurvahinkoja ei tule merkittävästi enemmän kuin vuonna 2010. Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuotto-odotus on 5,1 %. Sijoitustoiminnan tuotot riippuvat pitkälti sijoitusmarkkinoiden kehityksestä. Vahinkovakuutuksen vuoden 2011 tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät ovat sijoitusmarkkinoiden kehitys ja suurvahinkojen vaikutus korvausmenoon.

Varainhoidon hallinnoitavien asiakasvarojen odotetaan kasvavan loppuvuoden aikana. Niiden määrään vaikuttavat markkinakehitys ja nettomyynti. Varainhoidon vuoden 2011 tuloskehityksen suurimmat epävarmuustekijät ovat sijoitustoiminnan menestykseen sidottujen palkkiotuottojen toteutuminen sekä hallinnoitavien asiakasvarojen määrä.

Konsernitoimintojen tulokseen keskeisimmin vaikuttavat tekijät ovat likviditeettireservisalkusta syntyvä korkokate, saamistodistuksista realisoituvat myyntivoitot ja -tappiot sekä saamistodistuksiin mahdollisesti tehtävät tulosvaikutteiset arvonalennukset. Saamistodistusten myyntivoittojen odotetaan pienenevän vuonna 2011.

Konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan vuonna 2011 olevan suurempi kuin vuonna 2010.

Suhdannenäkyymiin ja yleiseen toimintaympäristöön liittyvä epävarmuus on edelleen suuri. Merkittävän riskin näihin talousnäkyymiin muodostaa kuitenkin julkisen talouden kriisiytyminen eräissä euromaissa. Kriisin mahdollinen kärjistymisen voi seurannaisvaikutuksineen vaikuttaa nopeastikin ja olennaisesti koko finanssitoimialan toimintaedellytyksiin.

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön, konsernin ja sen eri toimintojen kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

Pohjola-konsernin tuloslaskelma

Milj. e	Liite	4-6/ 2011	4-6/ 2010	1-6/ 2011	1-6/ 2010
Korkokate	3	72	67	140	127
Saamisten arvonalentumiset	4	20	29	35	62
Korkokate arvonalentumisten jälkeen		52	38	105	65
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	5	126	114	219	193
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	6	40	41	80	81
Kaupankäynnin nettotuotot	7	5	8	19	15
Sijoitustoiminnan nettotuotot	8	2	-3	14	15
Liiketoiminnan muut tuotot	9	10	10	21	21
Nettotuotot yhteensä		234	210	457	392
Henkilöstökulut		55	52	110	99
IT-kulut		20	19	39	38
Poistot		14	16	28	34
Muut kulut		43	43	84	82
Kulut yhteensä		132	130	261	253
Osuus osakkuusyriyten tuloksesta		1	0	1	0
Tulos ennen veroja		103	80	197	139
Tuloverot		28	21	50	36
Tilikauden tulos		75	59	148	102
Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta		75	59	148	102
Yhteensä		75	59	148	102
Tulos/osake (EPS) laimentamaton, e					
A-osake		0,24	0,19	0,47	0,33
K-osake		0,21	0,16	0,44	0,30

Pohjola-konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. e	4-6/ 2011	4-6/ 2010	1-6/ 2011	1-6/ 2010
Tilikauden tulos	75	59	148	102
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-18	-91	-26	-31
Rahavirran suojauksesta	8	0	-6	0
Muuntoerot	0	0	0	0
Tuloverot				
Käypään arvoon arvostamisesta	-5	-24	-7	-8
Rahavirran suojauksesta	2	0	-2	0
Tilikauden laaja tulos	67	-9	124	79
Emoyhtiön omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta	67	-9	124	79
Yhteensä	67	-9	124	79

Pohjola-konsernin tase

Milj. e	Liite	30.6.2011	31.12.2010
Käteiset varat		3 331	1 501
Saamiset luottolaitoksilta		7 976	8 033
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Kaupankäynnin rahoitusvarat		361	410
Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat		13	12
Johdannaissopimukset		1 741	1 962
Saamiset asiakkailta		12 294	12 433
Vahinkovakuutustoiminnan varat	12	3 369	3 198
Sijoitusomaisuus		7 154	6 339
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		26	25
Aineettomat hyödykkeet	13	924	925
Aineelliset hyödykkeet		86	97
Muut varat		1 367	1 208
Verosaamiset		48	40
Varat yhteensä		38 691	36 184
Velat luottolaitoksille		5 970	4 960
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			
Kaupankäynnin rahoitusvelat		24	0
Johdannaissopimukset		1 971	2 054
Velat asiakkaille		6 181	4 231
Vahinkovakuutustoiminnan velat	14	2 606	2 351
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	15	15 938	16 685
Varaukset ja muut velat		2 111	1 816
Verovelat		444	455
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		1 071	1 255
Velat yhteensä		36 316	33 807
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajien osuus			
Osakepääoma		428	428
Käyvän arvon rahasto	16	-36	-12
Muut rahastot		1 093	1 093
Kertyneet voittovarot		890	868
Oma pääoma yhteensä		2 375	2 377
Velat ja oma pääoma yhteensä		38 691	36 184

Pohjola-konsernin oman pääoman muutoslaskelma

Milj. e	Käyvän arvon rahasto					Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Käypään arvoon arvosta- misesta	Rahavirran suojauk- sesta	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	
Oma pääoma 1.1.2010	428	0		1 093	746	2 267
Tilikauden laaja tulos		-23	0		102	79
Voitonjako					-107	-107
A-osakkeelle 0,34 eur/osake					-85	-85
K-osakkeelle 0,31 eur/osake					-21	-21
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset maksut					0	0
Muut					0	0
Oma pääoma 30.6.2010	428	-23	0	1 093	742	2 239

Milj. e	Käyvän arvon rahasto					Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Käypään arvoon arvosta- misesta	Rahavirran suojauk- sesta	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	
Oma pääoma 1.1.2011	428	-6	-6	1 093	868	2 377
Tilikauden laaja tulos		-19	-5		148	124
Voitonjako					-126	-126
A-osakkeelle 0,40 eur/osake					-100	-100
K-osakkeelle 0,37 eur/osake					-25	-25
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset maksut					0	0
Muut					0	0
Oma pääoma 30.6.2011	428	-25	-11	1 093	890	2 375

Pohjola-konsernin rahavirtalaskelma

Milj. e	1-6/ 2011	1-6/ 2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	148	102
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	257	294
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 139	-1 664
Saamiset luottolaitoksilta	292	183
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	-204	118
Johdannaissopimukset	-15	-37
Saamiset asiakkailta	86	-442
Vahinkovakuutustoiminnan varat	-223	-154
Sijoitusomaisuus	-917	-1 327
Muut varat	-157	-7
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	3 399	2 345
Velat luottolaitoksille	1 012	1 075
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat	24	-37
Johdannaissopimukset	32	34
Velat asiakkaille	1 949	799
Vahinkovakuutustoiminnan velat	90	53
Varaukset ja muut velat	292	421
Maksetut tuloverot	-61	-33
Saadut osingot	32	22
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	2 635	1 066
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen vähennykset	74	82
Tytär- ja osakkuusyritysten hankinnat hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-3	0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-16	-6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0	0
B. Investointien rahavirta yhteensä	55	76
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	0	69
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-156	-10
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	19 959	22 535
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-20 296	-22 664
Maksetut osingot	-126	-107
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-619	-178
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	2 071	964
Rahavarat tilikauden alussa	1 758	3 250
Rahavarat tilikauden lopussa	3 829	4 214
Rahavarat		
Käteiset varat*	3 341	3 784
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	488	430
Yhteensä	3 829	4 214

* Josta vahinkovakuutustoiminnan käteisiä varoja 10 miljoonaa euroa (5).

Segmenttikohtaiset tiedot

Tulos huhti–kesäkuu 2011, milj.e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	44					44
Markets	18					18
Muut toiminnot		0	1	9	1	9
Yhteensä	63	0	1	9	1	72
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	24	5	13	-1	-1	40
Kaupankäynnin nettotuotot	2		0	2	1	5
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1		0	1		2
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta		115				115
Sijoitustoiminnasta		24			-1	23
Muista eristä		-12				-12
Yhteensä		127			-1	126
Liiketoiminnan muut tuotot	6	1	1	3	-1	10
Tuotot yhteensä	95	132	14	14	-2	254
Henkilöstökulut	15	32	4	3		55
IT-kulut	7	11	1	2	0	20
Poistot yrityskauppojen yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä		5	1			6
Muut poistot ja arvonalentumiset	5	2	0	0		8
Muut kulut	8	32	2	2	-2	43
Kulut yhteensä	36	83	8	7	-2	132
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia						
	59	49	6	7	0	122
Saamisten arvonalentumiset	20			0		20
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0	1		0	1
Tulos ennen veroja	39	49	7	7	0	103
Käyvän arvon rahaston muutos	-1	-7	0	-3	0	-11
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	38	43	7	4	0	92

Tulos huhti–kesäkuu 2010, milj.e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	44					44
Markets	4					4
Muut toiminnot		-1	0	20	0	19
Yhteensä	48	-1	0	20	0	67
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	23	5	14	0	-1	41
Kaupankäynnin nettotuotot	12		0	-3	0	8
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0		0	-3		-3
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta		99				99
Sijoitustoiminnasta		26			1	26
Muista eristä		-11				-11
Yhteensä		114			1	114
Liiketoiminnan muut tuotot	7	1	0	4	-1	10
Tuotot yhteensä	90	118	15	17	-1	239
Henkilöstökulut	14	30	5	4	0	52
IT-kulut	6	10	1	2	0	19
Poistot yrityskauppojen yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä		8	1			8
Muut poistot ja arvonalentumiset	6	2	0	0		8
Muut kulut	6	32	2	4	-1	43
Kulut yhteensä	32	81	8	9	-1	130
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia						
	58	37	6	8	0	109
Saamisten arvonalentumiset	29					29
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0				0
Tulos ennen veroja	29	37	6	8	0	80
Käyvän arvon rahaston muutos	0	-41	0	-51	0	-92
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	29	-4	6	-43	0	-11

Tulos tammi–kesäkuu 2011, milj.e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	87					87
Markets	31					31
Muut toiminnot		-1	1	22	1	23
Yhteensä	118	-1	1	22	1	140
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	49	9	25	-1	-2	80
Kaupankäynnin nettotuotot	17		0	-1	2	19
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1		0	13		14
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta		183				183
Sijoitustoiminnasta		62			-2	60
Muista eristä		-23				-23
Yhteensä		221			-2	219
Liiketoiminnan muut tuotot	13	3	1	7	-3	21
Tuotot yhteensä	198	232	27	39	-4	493
Henkilöstökulut	30	65	9	7		110
IT-kulut	13	22	1	3	0	39
Poistot yrityskauppojen yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä		11	1			12
Muut poistot ja arvonalentumiset	11	4	1	1		16
Muut kulut	16	63	4	5	-3	84
Kulut yhteensä	70	164	15	15	-4	261
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	128	68	12	24	0	232
Saamisten arvonalentumiset	36	0		0		35
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0	1		0	1
Tulos ennen veroja	92	68	13	24	0	197
Käyvän arvon rahaston muutos	0	-30	0	-1	-1	-32
Tulos ennen veroja käyvin arvo	92	38	13	22	-1	166

Tulos tammi–kesäkuu 2010, milj.e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	84					84
Markets	10					10
Muut toiminnot		-3	0	34	1	32
Yhteensä	95	-3	0	34	1	127
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	47	9	27	-1	-2	81
Kaupankäynnin nettotuotot	24		0	-9	0	15
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0		0	15		15
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta		173				173
Sijoitustoiminnasta		42			1	43
Muista eristä		-23				-23
Yhteensä		192			1	193
Liiketoiminnan muut tuotot	14	1	1	8	-2	21
Tuotot yhteensä	180	200	28	47	-2	453
Henkilöstökulut	26	57	10	7	0	99
IT-kulut	12	21	1	4	0	38
Poistot yrityskauppojen yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä		15	1			16
Muut poistot ja arvonalentumiset	13	3	1	1		17
Muut kulut	13	61	4	6	-2	82
Kulut yhteensä	64	157	16	17	-2	253
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	116	42	12	30	0	200
Saamisten arvonalentumiset	62	0				62
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0				0
Tulos ennen veroja	55	42	12	30	0	139
Käyvän arvon rahaston muutos	0	28	0	-59	0	-31
Tulos ennen veroja käyvin arvo	55	71	12	-29	0	108

Tase 30.6.2011, milj. e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Saamiset asiakkailta	12 116			298	-120	12 294
Saamiset luottolaitoksilta	364	0	2	10 958	-17	11 307
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	443			-68		375
Vahinkovakuutustoiminnan varat		3 507			-138	3 369
Sijoitusomaisuus	216	16	18	6 913	-9	7 154
Sijoitukset osakkuusyriyksissä		2	24			26
Muut varat	2 465	785	118	837	-39	4 166
Varat yhteensä	15 603	4 311	162	18 938	-323	38 691
Velat asiakkaille	2 378			3 891	-89	6 181
Velat luottolaitoksille	798			5 294	-122	5 970
Vahinkovakuutustoiminnan velat		2 623			-17	2 606
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				15 983	-45	15 938
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		50		1 021		1 071
Muut velat	3 226	69	13	1 292	-50	4 549
Velat yhteensä	6 402	2 742	13	27 482	-322	36 316
Oma pääoma						2 375
Henkilömäärä	700	2 227	149	132		3 207
Investoinnit, milj. e	5	11	0	0		17

Tase 31.12.2010, milj. e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Saamiset asiakkailta	11 544			977	-88	12 433
Saamiset luottolaitoksilta	249	2	1	9 300	-18	9 534
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	483			-60		422
Vahinkovakuutustoiminnan varat		3 307			-109	3 198
Sijoitusomaisuus	83	16	41	6 231	-32	6 339
Sijoitukset osakkuusyriyksissä		2	23			25
Muut varat	2 505	788	122	919	-101	4 232
Varat yhteensä	14 865	4 115	186	17 366	-348	36 184
Velat asiakkaille	1 391			2 914	-74	4 231
Velat luottolaitoksille	1 245			3 804	-88	4 960
Vahinkovakuutustoiminnan velat		2 357			-6	2 351
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				16 760	-75	16 685
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		50		1 205		1 255
Muut velat	2 811	143	17	1 460	-105	4 325
Velat yhteensä	5 446	2 550	17	26 142	-349	33 807
Oma pääoma						2 377
Henkilömäärä	657	2 090	144	126		3 016
Investoinnit, milj. e	6	9	1	1		17

Liitetiedot

Liite 1. Laatomisperiaatteet

Osavuositatsaus 1.1.–30.6.2011 on laadittu IAS 34-standardin (Osavuositatsaukset) mukaisesti.

Tilinpäätöksen laatomisperiaatteet kuvataan vuoden 2010 tilinpäätöksessä, jota on sovellettu tämän osavuositatsauksen laatomisessa.

Osavuositatsaus on tilintarkastamaton. Kaikki osavuositatsauksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Liite 2. Pohjola-konsernin tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE) käyvin arvoin %

Tilikauden voitto + käyvän arvon rahaston muutos verojen jälkeen /
Oma pääoma (tilikauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Tulos / osake (EPS)

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana

Tulos / osake (EPS) käyvin arvoin

(Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta + käyvän arvon rahaston muutos) /
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana

Oma pääoma / osake

Oma pääoma / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osinko/osake

Tilikaudelta jaettava osinko / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekannan markkina-arvo

Osakkeiden lukumäärä x tilinpäätöspäivän viimeinen kaupantekokurssi

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde

Ryhmittymän omat varat yhteensä / Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä

Vakavaraisuussuhde, %

Omat varat yhteensä / Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä x 8

Vakavaraisuussuhde ensisijaisille omille varoille, %

Ensisijaiset omat varat yhteensä / Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä x 8

Core Tier 1, %

Ensisijaiset omat varat yhteensä pl. pääomalainat / Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä x 8

VAHINKOVAKUUTUKSEN TUNNUSLUVUT

Vahinkovakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti käyttäen pohjana soveltuvin osin vastaavia IFRS-tietoja. Tunnuslukujen laskennassa käytetään Vahinkovakuutusyhtiöiden toimintokohtaisia kuluja, joita ei esitetä samalla periaatteella konsernin tuloslaskelmassa.

Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua)

Korvaukset ja korvausten hoitokulut / Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Liikekulusuhde

Liikekulut + poistot/oikaisu yrityskaupan yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä /
Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua)

Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut / Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Toimintakulusuhde

Liikekulut ja korvausten selvittelykulut / Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

Vahinkosuhde + liikekulusuhde

Riskisuhde + toimintakulusuhde

Vastuunkantokyky (solvenssisuhde)

(+ Vahinkovakuutuksen nettovarot

+ Pääomalainat

+ Tilikauden verovelka (netto)

- Lähitulevaisuudessa realisoituvat laskennalliset verot ja muut toimintapääomasta vähennettävät erät

- Aineettomat hyödykkeet) /

Vakuutusmaksutuotot x 100

OPERATIIVISET TUNNUSLUVUT

Operatiivinen kulu/tuotto -suhde

(+ Henkilöstökulut

+ Muut hallintokulut

+ Liiketoiminnan Muut kulut pl. Pohjolan hankinnassa syntyneiden aineettomien hyödykkeiden ja liikearvon poistot) /

(+ Korkokate

+ Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot

+ Palkkiotuottojen ja -kulujen netto

+ Kaupankäynnin nettotuotot

+ Sijoitustoiminnan nettotuotot

+ Liiketoiminnan muut tuotot) x 100

Operatiivinen vahinkosuhde

Korvauskulut pl. laskuperustemuutokset /

Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto) x 100

Operatiivinen liikekulusuhde

Liikekulut / Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto) x 100

Operatiivinen yhdistetty kulusuhde

Operatiivinen vahinkosuhde + operatiivinen liikekulusuhde

Tunnuslukujen laskennassa käytetyt perusteet

Milje	30.6.2011	31.12.2010	
Vahinkovakuutus			
Vahinkovakuutuksen nettovarot	1 569	1 564	
Tilikauden verovelat (netto)	-1	-13	
Omat pääomalainat	50	50	
Lähitulevaisuudessa realisoituvat laskennalliset verot ja muut yhtiöiden toimintapääomasta vähennettävät erät	-3	2	
Aineettomat hyödykkeet	763	767	
Milje	30.6.2011	30.6.2010	31.12.2010
Kertaluonteiset erät			
Eliniän odotteen kasvusta aiheutuva vastuuvelan lisäys			-35
Yhteistakuuerän purku			15
Yritysjärjestelyyn liittyvät erät (Varainhoito)			6

Liite 3. Korkokate

Milj. e	4-6/	4-6/	1-6/	1-6/
	2011	2010	2011	2010
Lainat ja saamiset	92	75	176	148
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	35	22	66	45
Saamistodistukset	60	58	116	112
Johdannaiset (netto)				
Kaupankäynnin johdannaiset	14	4	20	14
Suojauslaskennan johdannaiset	-5	-7	-8	-24
Velat luottolaitoksille	-21	-14	-38	-27
Velat asiakkaille	-12	-3	-19	-6
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-77	-53	-148	-110
Huonommalla etuoikeudella olevat velat	-8	-8	-15	-16
Pääomalainat	-3	-2	-5	-5
Kaupankäynnin rahoitusvelat	0	0	0	-1
Muut (netto)	0	-1	-1	-1
Korkokate ilman suojauslaskennan arvostuseriä	74	70	143	129
Suojaavat johdannaiset	-29	-37	1	-78
Suojauskohteiden arvonmuutokset	27	34	-3	76
Korkokate	72	67	140	127

Liite 4. Saamisten arvonalentumiset

Milj. e	4-6/	4-6/	1-6/	1-6/
	2011	2010	2011	2010
Luotto- tai takaustappioina poistetut saamiset	2	15	4	40
Palautukset poistetuista saamisista	0	0	0	0
Arvonalentumisten lisäys	25	28	41	69
Arvonalentumisten vähennys	-7	-14	-9	-47
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	20	29	35	62

Liite 5. Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot

Milj. e	4-6/	4-6/	1-6/	1-6/
	2011	2010	2011	2010
Vakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	260	218	734	665
Jälleenvakuuttajien osuus	-18	-6	-48	-34
Vakuutusmaksuvastuun muutos	14	39	-204	-169
Jälleenvakuuttajien osuus	5	-6	25	12
Yhteensä	261	246	507	473
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	176	147	353	324
Jälleenvakuuttajien osuus	-11	-2	-15	-17
Korvausvastuun muutos	-30	1	-25	-28
Jälleenvakuuttajien osuus	11	0	12	21
Yhteensä	147	146	325	300

Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot				
Koroista	16	16	32	32
Osingoista	4	2	25	18
Kiinteistöistä	2	1	3	3
Myyntivoitoista- ja tappioista				
Saamistodistuksista	1	4	-8	35
Osakkeista ja osuuksista	4	15	10	-5
Lainoista ja saamisista	0	-1	-1	-1
Kiinteistöistä		2	0	2
Johdannaisista	-1	-17	6	-25
Arvostusvoitoista- ja tappioista				
Saamistodistuksista	0	0	0	1
Osakkeista ja osuuksista	-2	0	-7	-16
Lainoista ja saamisista	0	-1	-1	-2
Kiinteistöistä	0	0	0	0
Johdannaisista	-1	4	0	0
Muista	1	1	3	2
Yhteensä	23	26	60	43
Diskonnttauksen purkautuminen	-12	-11	-23	-22
Muut	0	0	0	0
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot yhteensä	126	114	219	193

Liite 6. Palkkiotuotot ja -kulut

Milj. e	4-6/ 2011	4-6/ 2010	1-6/ 2011	1-6/ 2010
Palkkiotuotot				
Luotonannosta	10	10	19	18
Maksuliikkeestä	3	3	7	6
Arvopapereiden välityksestä	7	8	17	15
Arvopapereiden liikkeeseenlaskusta	3	3	4	7
Omaisuuksienhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	15	16	28	30
Vakuutustoiminnasta	5	5	9	9
Takauksista	4	4	8	8
Muista	1	1	2	3
Palkkiotuotot yhteensä	47	50	95	96
Palkkiokulut				
Maksuliikkeestä	0	1	1	1
Arvopapereiden välityksestä	2	3	5	5
Arvopapereiden liikkeeseenlaskusta	2	1	3	2
Omaisuuksienhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	2	4	3	5
Muista	1	1	2	1
Palkkiokulut yhteensä	8	9	14	15
Palkkiotuotot ja -kulut yhteensä, netto	40	41	80	81

Liite 7. Kaupankäynnin nettotuotot

Milj. e	4-6/ 2011	4-6/ 2010	1-6/ 2011	1-6/ 2010
Kaupankäynnin rahoitusvaroista ja -veloista				
Myyntivoitoista- ja tappioista				
Saamistodistuksista	0	8	-4	13
Osakkeista ja osuuksista	0	0	0	0
Johdannaisista	1	-5	7	-17
Arvostusvoitoista- ja tappioista				
Saamistodistuksista	2	-1	2	3
Osakkeista ja osuuksista	0	0	0	0
Johdannaisista	3	0	14	7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista				
Myyntivoitoista- ja tappioista				
Saamistodistuksista		0		0
Arvostusvoitoista- ja tappioista				
Saamistodistuksista	0	1	1	1
Valuuttatoiminnan nettotuotoista	-2	5	0	9
Kaupankäynnin nettotuotot yhteensä	5	8	19	15

Liite 8. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. e	4-6/ 2011	4-6/ 2010	1-6/ 2011	1-6/ 2010
Myytävässä olevista rahoitusvaroista				
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	3	3	7	16
Osakkeista ja osuuksista		0	0	1
Osinkotuotoista	0	0	6	3
Arvonalentumisista	0	-1	-1	-4
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista				
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Lainoista ja muista saamisista	0	-5	1	-1
Yhteensä	3	-3	14	15
Sijoituskiinteistöistä	0	0	0	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	2	-3	14	15

Liite 9. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. e	4-6/ 2011	4-6/ 2010	1-6/ 2011	1-6/ 2010
Keskuspankkipalvelumaksuista	2	2	4	5
Haltuun otettujen kohteiden realisoinneista	0	0	0	1
Muulla vuokrasopimuksella vuokralle annetun omaisuuden vuokratuotoista	4	6	10	12
Muista	3	2	7	4
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	10	10	21	21

Liite 10. Taseen luokittelu

Varat, milj. e	Lainat ja saamiset	Erä-päivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat*	Myytä-vissä olevat	Suojaa-vat joh-dannaiset	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	3 331					3 331
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	7 976					7 976
Johdannaissopimukset			1 652		90	1 741
Saamiset asiakkailta	12 294					12 294
Vahinkovakuutustoiminnan varat**	675		101	2 593		3 369
Saamistodistukset***		856	375	6 188		7 419
Osakkeet ja osuudet				83		83
Muut saamiset	2 451		26			2 477
Yhteensä 30.6.2011	26 727	856	2 153	8 865	90	38 691
Yhteensä 31.12.2010	24 912	928	2 408	7 838	98	36 184

Velat, milj. e	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut velat	Suojaa-vat joh-dannaiset	Yhteensä
Velat luottolaitoksille		5 970		5 970
Kaupankäynnin rahoitusvelat (pl. johdannaiset)	24			24
Johdannaissopimukset	1 773		199	1 971
Velat asiakkaille		6 181		6 181
Vahinkovakuutustoiminnan velat	2	2 604		2 606
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		15 938		15 938
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 071		1 071
Muut velat		2 555		2 555
Yhteensä 30.6.2011	1 798	34 319	199	36 316
Yhteensä 31.12.2010	1 854	31 751	202	33 807

* Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät kaupankäynnin rahoitusvarat, alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja sijoituskiinteistöt.

** Vahinkovakuutuksen varat on eritelty liitetiedossa 12.

*** 30.6.2011 saamistodistuksiin sisältyi käyvän arvon option (Fair Value Option) mukaisesti kirjattuja saamistodistuksia yhteensä 13 miljoonaa euroa (10).

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenuon. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo kesäkuun lopussa oli 8 miljoonaa euroa kirjanpitoarvoa alhaisempi. Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenuon. Näiden käyvät arvot ovat kirjanpitoarvoja alhaisemmat, mutta luotettavien käypien arvojen määrittämiseen liittyy epävarmuutta.

Liite 11. Käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 30.6.2011, milj.e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	294	77	4	375
Vahinkovakuutustoiminta			6	6
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	10	1 628	104	1 741
Vahinkovakuutustoiminta	1	1		2
Myytavissä olevat				
Pankkitoiminta	5 405	795	72	6 272
Vahinkovakuutustoiminta	1 739	612	242	2 593
Yhteensä	7 448	3 112	429	10 988
Varojen käyvät arvot 31.12.2010, milj.e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	307	112	4	422
Vahinkovakuutustoiminta			8	8
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	32	1 794	137	1 962
Vahinkovakuutustoiminta	0	0		1
Myytavissä olevat				
Pankkitoiminta	4 782	588	15	5 385
Vahinkovakuutustoiminta	1 577	653	223	2 453
Yhteensä	6 699	3 146	386	10 231
Velkojen käyvät arvot 30.6.2011, milj. e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	24	0		24
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	3	1 951	18	1 971
Vahinkovakuutustoiminta	1	0		2
Yhteensä	28	1 951	18	1 996
Velkojen käyvät arvot 31.12.2010, milj. e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta		0		0
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	22	2 020	12	2 054
Vahinkovakuutustoiminta	1	0		2
Yhteensä	24	2 020	12	2 056

* Hierarkiatason 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörsseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten velkapapereista, vähintään luottoluokituksen A- omaavien valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

** Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatason 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu Pohjola-konsernin OTC-johdannaiset, valtion velkasitoumukset, yritysten ja rahoituslaitosten velkapaperit, osto- ja takaisinmyyntisopimukset (repo) sekä lainaksi annetut tai saadut arvopaperit.

*** Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset, tietyt private equity sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Vuoden 2011 aikana on tasosta 1 tasoon 2 siirretty joukkolainoja 47 miljoonaa euroa, luottoluokitusten muutosten vuoksi.

Liite 12. Vahinkovakuutustoiminnan varat

Milj. e	30.6.2011	31.12.2010
Sijoitukset		
Lainat ja muut saamiset	157	254
Osakkeet ja osuudet	437	400
Kiinteistöt	93	87
Saamistodistukset	1 529	1 500
Johdannaissopimukset	2	1
Muut osuudet	633	561
Yhteensä	2 851	2 802
Muut varat		
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	31	38
Muut		
Ensivakuutustoiminnasta	318	228
Jälleenvakuutustoiminnasta	116	87
Rahat ja pankkisaamiset	10	4
Muut saamiset	42	39
Yhteensä	518	396
Vahinkovakuutustoiminnan varat yhteensä	3 369	3 198

Liite 13. Aineettomat hyödykkeet

Milj. e	30.6.2011	31.12.2010
Liikearvo	519	516
Tuotemerkit	173	173
Asiakassuhteet	167	179
Muut	65	56
Yhteensä	924	925

Liite 14. Vahinkovakuutustoiminnan velat

Milj. e	30.6.2011	31.12.2010
Korvausvastuu		
Eläkemuotoinen korvausvastuu	1 105	1 108
Muu korvausvastuu	740	739
Yhteensä	1 845	1 847
Vakuutusmaksuvastuu	581	377
Johdannaissopimukset	2	2
Muut velat	179	125
Yhteensä	2 606	2 351

Liite 15. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Milj. e	30.6.2011	31.12.2010
Joukkovelkakirjalainat	6 853	6 861
Sijoitus- ja yritystodistukset sekä ECP:t	8 815	9 563
Muut	270	262
Yhteensä	15 938	16 685

Liite 16. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Milj. e	30.6.2011	31.12.2010
Lainat ja muut saamiset		
Uudelleen luokitellut saamistodistukset	-5	-8
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	-59	-57
Osakkeet ja osakeriskilliset rahastot	28	28
Muut rahastot	12	31
Johdannaissopimukset		
Rahavirran suojaus	-11	-6
Yhteensä	-36	-12

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen, myyntitappioiden ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli -49 miljoonaa euroa (-31) ja siihen liittyvä laskennallinen verosaaminen oli 13 miljoonaa euroa (8). Käyvän arvon rahastossa ennen veroja oli oman pääoman ehtoisten instrumenttien positiivisia arvonmuutoksia yhteensä 72 miljoonaa euroa ja negatiivisia arvonmuutoksia yhteensä 20 miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuussa käyvän arvon rahastosta kirjattiin tulosvaikutteisesti arvonalentumisia yhteensä miljoona euroa.

Liite 17. Pankkitoiminnan riskiasema

Kokonaisvastuut rating-luokittain*, mrd. e

Rating luokka	30.6.2011	31.12.2010	Muutos
1 – 2	2,2	2,4	-0,2
3 – 5	10,5	11,8	-1,2
6 – 7	4,8	4,2	0,6
8 – 9	1,9	2,1	-0,2
10	0,1	0,1	0,0
11 – 12	0,4	0,4	0,0
Luokittelematon	0,2	0,2	0,0
Yhteensä	20,0	21,0	-1,0

* pl. yksityisasiakkaat

Markkinariskin herkkyysanalyysi

Pankkitoiminta, milj. e	Riskiparametri	Muutos	30.6.2011		31.12.2010	
			Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan
Korkoriski	Korko	1 %-yksikkö	13		4	
Valuuttariski	Markkina-arvo	20 %-yksikköä	3		1	
Volatiliteettiriski						
Korkovolatiliteetti	Volatiliteetti	20 %-yksikköä	5		2	
Valuuttavolatiliteetti	Volatiliteetti	10 %-yksikköä	1		0	
Luottoriskipremio*	Luottoriskimarginaali	0,5 %-yksikköä	11		12	

Herkkyysluvut on laskettu valuuttojen itseisarvojen summana.

* Luottoriskipremio on laskettu likviditeettireserviin sisällyvistä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista ja myytävissä olevista saamistodistuksista.

Liite 18. Vahinkovakuutustoiminnan riskiasema

Riskimuuttuja	Kokonais- määrä 30.6.2011, milj. e	Muutos riskimuuttu- jassa	Vaikutus yhdistettyyn kulusuhteeseen	Vaikutus omaan pääomaan, milj. e
Maksutuotot*	998	kasvaa 1%	paranee 0,9 %-yksikköä	10
Korvauskulut*	721	kasvaa 1%	heikkenee 0,7 %-yksikköä	-7
Suurvahinko yli 5 milj. e		1 kappale	heikkenee 0,5 %-yksikköä	-5
Henkilöstökulut*	112	kasvaa 8%	heikkenee 0,9 %-yksikköä	-9
Toimintokohtaiset kulut */**	269	kasvaa 4%	heikkenee 1,1 %-yksikköä	-11
Inflaatio kollektiivisessa korvausvastuussa	499	kasvaa 0,25 %- yksikköä	heikkenee 0,3 %-yksikköä	-3
Elinikä diskontatussa vastuuelassa	1 376	kasvaa 1 vuotta	heikkenee 3,2 %-yksikköä	-32
Diskonttokorko diskontatussa vastuuelassa	1 376	laskee 0,1 %- yksikköä	heikkenee 1,7 %-yksikköä	-17

* Liukuva 12 kuukautta

** Vahinkovakuutuksen toimintokohtaiset kulut ilman sijoitusten hoitokuluja ja muiden palveluiden tuottamiseen liittyviä kuluja

Vahinkovakuutuksen sijoituskannan allokaatiojakauma

Allokaatiojakauma, milj.e	Käypä arvo 30.6.2011		Käypä arvo 31.12.2010	
		%		%
Rahamarkkinat	92	3 %	14	0 %
Joukkolainat ja korkorahastot	2 020	69 %	2 074	71 %
Osakkeet	411	14 %	422	14 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	201	7 %	207	7 %
Kiinteistöt	223	8 %	207	7 %
Yhteensä	2 947	100 %	2 924	100 %

Vahinkovakuutuksen korkosalkun maturiteetti- ja luottoluokitusjakauma 30.6.2011*, milj.e

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	%
Aaa	11	214	193	77	112	73	679	32 %
Aa1–Aa3	116	92	72	46	28	81	434	20 %
A1–A3	89	164	165	34	29	32	514	24 %
Baa1–Baa3	50	115	48	41	17	5	276	13 %
Ba1 tai alempi	35	87	30	33	8	8	201	10 %
Sisäisesti luokiteltu	1	2	0	9	0	3	15	1 %
Yhteensä	302	675	508	239	194	201	2 120	100 %

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu sijoitusriskien herkkyyttä ja niiden vaikutusta omaan pääomaan:

Vahinkovakuutus	Riskiparametri	Muutos	Vaikutus omaan pääomaan, milj. e	
			30.6.2011	31.12.2010
Joukkolainat ja korkorahastot 1)	Korko	1 %-yksikkö	88	92
Osakkeet 2)	Markkina-arvo	20 %-yksikköä	78	83
Pääomasijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet	Markkina-arvo	20 %-yksikköä	19	16
Raaka-aineet	Markkina-arvo	20 %-yksikköä	0	5
Kiinteistöt	Markkina-arvo	10 %-yksikköä	22	21
Valuutta	Valuutan arvo	20 %-yksikköä	48	48
Luottoriskipremio 3)	Luottoriskimarginaali	0,5 %-yksikköä	42	47
Johdannaiset 4)	Volatiliteetti	10 %-yksikköä	3	0

1) Sisältää rahamarkkinasijoitukset, vaihtovelkakirjalainat ja korkojohdannaiset.

2) Sisältää hedge fund -rahastot ja osakejohdannaiset.

3) Sisältää jvk-lainat ja rahamarkkinasijoitukset mukaan lukien kehittyneiden valtioiden liikkeelle laskemat jvk-lainat ja korkojohdannaiset.

4) Osakejohdannaisissa 20 %-yksikköä, korkojohdannaisissa 10 %-yksikköä ja valuuttajohdannaisissa 5 %-yksikköä.

Liite 19. Konsernitoimintojen riskiasema

Kokonaisvastuut rating-luokittain, mrd. e

Rating-luokka	30.6.2011	31.12.2010	Muutos
1 – 2	14,5	13,5	1,0
3 – 5	4,6	4,3	0,3
6 – 7	0,2	0,1	0,1
8 – 9	0,1	0,1	0,0
10	0,0	0,0	0,0
11 – 12	0,0	0,0	0,0
Luokittelematon	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	19,4	18,1	1,3

Markkinariskin herkkyyshanalyysi

Konsernitoiminnot, milj. e	Riskiparametri	Muutos	30.6.2011		31.12.2010	
			Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan
Korkoriski	Korko	1 %-yksikkö	6		6	0
Korkovolatiliteetti	Volatiliteetti	20 %-yksikköä	2		0	
Luottoriskipremio* Hintariski	Luottoriskimarginaali	0,5 %-yksikköä		127	0	121
Osakesalkku	Markkina-arvo	20 %-yksikköä		1		2
Pääomarahastot	Markkina-arvo	20 %-yksikköä		6		6
Kiinteistöriski	Markkina-arvo	10 %-yksikköä	3		4	

Herkkyyshluvut on laskettu valuuttojen itseisarvojen summana.

* Luottoriskipremio on laskettu likviditeettireserviin sisällyvistä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista ja myytävissä olevista saamistodistuksista.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen maturiteetti- ja luottoluokitusjakauma 30.6.2011, milj.e

Vuotta	0-1	1-3	3-5	5-7	7-10	10-	Yhteensä	%
Aaa	3 502	769	1 877	1 033	812	11	8 004	67 %
Aa1-Aa3	97	1 255	467	76	214		2 109	18 %
A1-A3	211	481	209	22	0	1	925	8 %
Baa1-Baa3	218	118	131	5	0	0	471	4 %
Ba1 tai alempi		34	17	20			70	1 %
Sisäisesti luokiteltu	61	52	103	102			318	3 %
Yhteensä	4 089	2 708	2 804	1 258	1 027	12	11 898	100 %

Likviditeettireservin keskimääräinen jäljellä oleva juoksu-aika on 4,0 vuotta.

Liite 20. Pohjola-konsernin omat varat ja vakavaraisuus

Milj. e	30.6.2011	31.12.2010
Ensisijaiset omat varat (Tier 1)		
Oma pääoma	2 375	2 377
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta (oma pääoma ja konsernieliminoinnit)	65	93
Käyvän arvon rahasto, siirto Tier 2:een	37	36
Ensisijaiset omat varat (Tier 1) ennen vähennyksiä ja pääomalainoja	2 476	2 505
Pääomalainat	274	274
Aineettomat hyödykkeet	-167	-165
Eläkevastuun ylikate ja sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus	-30	-30
Hallituksen esittämä voitonjako		-126
Suunniteltu voitonjako	-74	
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-704	-705
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-48	-61
Toissijaisten omien varojen alijäämä	-23	
Ensisijaiset omat varat (Tier 1) vakavaraisuuden laskemiseksi	1 703	1 692
Toissijaiset omat varat (Tier 2)		
Käyvän arvon rahasto (pl. rahavirran suojauksen arvostus)	-26	-29
Ikuiset lainat	299	299
Debentuurilainat	457	608
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-704	-705
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-48	-61
Siirto ensisijaisiin omiin varoihin	23	
Toissijaiset omat varat (Tier 2) vakavaraisuuden laskemiseksi		111
Omat varat yhteensä	1 703	1 803
Ensi- ja toissijaisista omista varoista vähennettävät erät		
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-1 409	-1 410
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-97	-122
Yhteensä	-1 506	-1 531
Riskipainotetut sitoumukset	13 953	13 520
Vakavaraisuussuhde, %	12,2	13,3
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettujen erien yhteismäärään, %	12,2	12,5

Omat varat ja vakavaraisuus on laskettu Basel II -standardien mukaisesti. Yritysvastuissa on käytetty sisäisten luottoluokitusten menetelmää.

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitoslain mukainen vakavaraisuussuhde oli 12,0 % ja ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 12,0 %.

Liite 21. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. e	30.6.2011	31.12.2010
Pohjola-konsernin omat pääomat	2 375	2 377
Toimialakohtaiset erät	1 079	1 230
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-865	-862
Tasoitusbilanssi	-317	-314
Muut omiin pääomiin ja toimialakohtaisiin eriin sisältyvät erät, joita ei voida lukea ryhmittymän omiin varoihin	-197	-277
Ryhmittymän omat varat yhteensä	2 075	2 154
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade	1 116	1 082
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade	191	177
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	1 307	1 259
Ryhmittymän vakavaraisuus	768	895
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,59	1,71

OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuussuhdeluku oli 1,61.

Liite 22. Annetut vakuudet

Milj. e	30.6.2011	31.12.2010
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Kiinnitykset	1	1
Pantit	6 379	6 026
Muut	413	349
Annetut vakuudet yhteensä	6 793	6 376
Vakuudelliset velat yhteensä	733	651

Liite 23. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. e	30.6.2011	31.12.2010
Takaukset	1 112	1 125
Takuuvastuut	1 273	1 333
Luottolupaukset	3 889	3 912
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	194	140
Muut	467	463
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	6 934	6 972

Liite 24. Johdannaissopimukset

30.6.2011, milj. e	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot*	
	Alle 1v	1-5v	>5v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	61 137	89 101	31 325	181 563	1 318	1 322
Valuuttajohdannaiset	15 811	2 246	652	18 709	215	468
Osake ja indeksisidonnaiset johdannaiset	77	1 086	6	1 168	84	0
Luottojohdannaiset	23	152		175	4	0
Muut johdannaiset	3 795	318	1	4 114	16	47
Johdannaiset yhteensä	80 843	92 903	31 983	205 729	1 636	1 838

31.12.2010, milj. e	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot*	
	Alle 1v	1-5v	>5v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	45 688	66 499	28 059	140 246	1 471	1 505
Valuuttajohdannaiset	16 373	2 081	675	19 129	326	409
Osake ja indeksisidonnaiset johdannaiset	160	967	29	1 156	128	0
Luottojohdannaiset	13	162		175	5	0
Muut johdannaiset	3 925	263		4 188	30	47
Johdannaiset yhteensä	66 160	69 972	28 763	164 894	1 961	1 962

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka taseessa esitetään muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa.

Pohjola-konsernin johdannaissopimusten käytetään johdannaisten nettoutusta. Tässä liitetiedossa johdannaissopimukset on kuitenkin esitetty bruttomääräisinä.

Liite 25. Muut vastuusitoumukset ja vastuut

Sitoumukset pääomasijoitusrahastoihin 30.6.2011 olivat pankkitoiminnan osalta 11 miljoonaa euroa ja vahinkovakuutustoiminnan osalta 122 miljoonaa euroa. Ne sisältyvät kohtaan "Taseen ulkopuoliset sitoumukset".

Liite 26. Lähipiiritapahtumat

Pohjola-konsernin lähipiirin muodostavat emoyhtiö OP-Pohjola osk (ent. OP-Keskus osk), konserniin yhdistellyt tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt, hallintohenkilöt ja muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt. Pohjola-konsernin hallintohenkilöihin luetaan Pohjola Pankki Oyj:n toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet ja näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa hallintohenkilöllä tai hallintohenkilön läheisellä perheenjäsenellä on huomattava vaikutusvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö ja sisaryritykset OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernissa.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriliiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2010 jälkeen.

Helsingissä 3.8.2011

Pohjola Pankki Oyj
Hallitus

Tämä osavuositiedote on saatavissa osoitteessa www.pohjola.fi > Media > Julkaisut. Samassa osoitteessa on myös tiedotteeseen liittyvää tausta-aineistoa.

Analytikkotilaisuus, conference call ja live webcast

Tulosjulkistuspäivänä 3.8. analytikoille ja sijoittajille järjestetään yhteinen englanninkielinen tiedotustilaisuus klo 15.00 Suomen aikaa, EET (14.00 CET, 13.00 UK, 8.00 US EST). Kyseessä on yhdistetty analytikkotilaisuus, conference call ja live webcast.

Analytikot ja sijoittajat voivat osallistua tilaisuuteen kahdella tavalla:

1) Seuraamalla tilaisuutta Internetin kautta live webcastina, jonka linkki tulee sijoittajasivuille ennen tilaisuuden alkua. Internetissä kysymyksiä voi lähettää webcast-näkymässä olevan painikkeen kautta. Jälkikäteen webcast on katsottavissa myös tallenteena sijoittajasivuilla.

2) Soittamalla yhteen alla olevista alueellisista conference call -numeroista. Puhelimitse kysymykset esitetään tilaisuuden kysymysosiossa ohjeistuksien mukaan. Osallistujia pyydetään tulemaan linjoille 5–10 minuuttia ennen tilaisuuden alkua.

UK, International +44 203 043 24 36

US +1 866 458 40 87

FIN +358 923 101 527

Salasana: Pohjola

Lehdistötilaisuus

Tulosjulkistuspäivänä 3.8. toimittajille järjestetään lehdistötilaisuus klo 12.00 OP-Pohjolan tiloissa (Teollisuuskatu 1 b, Vallila, Helsinki). Tilaisuudessa tuloksen esittelee Pohjola Pankki Oyj:n toimitusjohtaja Mikael Silvennoinen.

Taloudellinen informaatio 2011

Vuoden 2011 osavuositiedotusten julkaisupäivät:

Osavuositiedote 1.1.–30.9.2011 2.11.2011

JAKELU

NASDAQ OMX Helsinki Oy

London Stock Exchange

SIX Swiss Exchange

Keskeiset tiedotusvälineet

www.pohjola.fi, www.op.fi

Lisätietoja:

Mikael Silvennoinen, toimitusjohtaja, puh 010 252 2549

Vesa Aho, talous- ja rahoitusjohtaja, puh. 010 252 2336

Tarja Ollilainen, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 010 252 4494